

Güneşli Dünya

2

30 nisan
1980

25 lira

tohumların
tohumuna
serpilip
gelişene
selam

beklenen
günler,
güzel
günlerimiz
ellerinizdedir

**İGD yöneticisi
Mehmet Eren'i
Maocular
öldürdü**

İlerici Gençler Derneği yöneticilerinden Mehmet EREN 18 Nisan'da Ankara'da maocu faşistler tarafından vurularak öldürüldü.

Ankara'nın yoksul gecekondu semtlerinden Çiçin Bağları'nda Halkın Kurtuluşu yanlısı maocu iki faşist tarafından şakağından vurulan EREN, kaldırıldığı SSK Dışkapı Hastanesinde yapılan müdahaleye karşın kurtarılamadı.

Öğrenildiğine göre Çiçin Bağları'nda İlerici Kadınlar Derneği üyelerine satılan maocular, ilerici gençler tarafından uyarıldılar. İGD üyeleri, maocu faşistlere böylesi davranışlara izin veremeyeceklerini bildirdiler. İKD üyelerine satılan maocuların 18 Nisan'da yeniden semte gelmeleri üzerine Mehmet EREN'in de arasında bulunduğu iki ilerici genç maoculara, daha önce yaptıkları uyarıyı hatırlattı. Aralarında geçen konuşmadan sonra bir iki adım geri çekilen maocu faşistler aniden ateş açtılar. O sırada oturmakta olan EREN şakağından vurularak ağır yaralandı. Maocu faşistler kaçtılar. SSK Dışkapı Hastanesinde ameliyata alınan ilerici genç kurtarılamayarak öldü.

Bu arada arkadaşlarının vurulduğu haberini alan ilerici gençler hastaneye geldiler. Ancak polis yedi genç gözetim altına aldı, sorgudan geçirdi, evlerini basarak arama yaptı.

**Nafiz Bostancı
gözetim altına alındı**

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası organizatörlerinden Nafiz Bostancı, İzmit'te polis tarafından gözetim altına alınarak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderildi. DİSK 5. Bölge Temsilciliği yaptığı bir açıklamada, 1 Mayıs öncesinde sendikalar ve sendikacılar üzerindeki baskıların yoğunlaştığına dikkat çekerek, Bostancı'nın gözetim altına alınmasını protesto etti, bir an önce bırakılmasını istedi.

ANALAR BABALAR SESLENİYOR!

İGD yöneticileri iki haftadır gözaltında

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri Alaettin Taş, 21 Nisan günü basına şu açıklamayı yaptı : «Aralarında MYK ve GYK üyelerinin bulunduğu 18 arkadaşımız 16 Nisan tarihinden bu yana gözaltında bulunuyor. Sıkıyönetim tarafından çalışmalarını durdurulan örgütümüzün mal varlığı, hesapları ve diğer yasal sorunları üzerinde bilgi vermek için çağırduğumuz bu arkadaşlarımızın, yasal hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltında tutulması insan haklarına aykırıdır, antidemokratiktir. İşkencelerin ayyuka çıktığı bu

den bu yana gözaltında bulunuyorlar. Gözetim altına alınanlar şunlardır: Mahmut Mengüllü, Haluk Tan İpekçi, Mehmet Boz, Adnan Sel, Orhan Akbulut,

Ali Fuat Vardal, Bertal Söylemez, Mehmet Taş, Baki Güncü, Merve Şimşek, Ali İhsan Başoğlu,

• Gözetim altına alınan İGD yöneticilerinin ana ve babaları, eşleri, yakınları basın toplantısında.

dönemde günlerdir en küçük bir açıklamanın yapılmaması, arkadaşlarımızın sağlığı ve yaşamı konusundaki endişelerimizi artırmaktadır. Bu antidemokratik uygulamaya bir an önce son verilmeli, arkadaşlarımız derhal serbest bırakılmalıdır.»

Alaettin Taş'ın bu basın açıklamasını izleyen günlerde, resmi makamların herhangi bir açıklamada bulunmaması üzerine, gözetim altına alınan İGD yöneticilerinin aileleri, yakınları 25 Nisan günü bir basın toplantısı yaptı ve şu açıklamada bulundular :

«Eşlerimiz, evlatlarımız ve yakınlarımızdan oluşan, aralarında İlerici Gençler Derneği (İGD) Merkez Yönetim Kurulu ve Genel Yönetim Kurulu üyelerinin de bulunduğu 18 ilerici genç, 16 Nisan tarihinden

Necmettin Meriç, Cahit Kaplan, Mustafa Dağcı, Ziya Karabulut, Rafet İçöz, Rüştü Köymen, Oğuz Tanındı. Ayrıca, 22 Nisan tarihinde İGD Bakırköy Şube Başkanı Haluk Arıgün evinden alınmış, götürülmüş ve şimdiye dek hiçbir haber alınmamıştır.»

Gözetim altında tutulan gençlik önderlerinin aileleri, açıklamalarını şu kaygı verici bilgilerle sürdürdüler :

«Bu kişilerin işkenceler altında tutulduklarını saptamış bulunuyoruz ve yaşamlarından endişe duyuyoruz.

Saptamalarımız şu gözlemlere ve olaylara dayanmaktadır :

1. Yaptığı bir konuşmadan ötürü hakkında tutuklama kararı bulunan Mehmet Boz, sıkıyönetimce teslim alınarak Selimiye Cezaevi'ne konulmuştur. Burada Mehmet Boz ile görüşme olanağı elde edilebildi. Kendisine elektrik şoku, jalaka, psikolojik işkence dahil en vahşi, insanlıkdışı işkenceler uygulanmıştır. Ayrıca anlatığına göre, geride kalan 17 kişi komşu hücrelerde tutulmakta, kendilerine sürekli biçimde benzeri ağır işkenceler uygulanmaktadır. Ayakta duramamakta, yürüyememektedirler.»

Gözetim altında tutulan İGD yöneticilerinin aileleri, bu konuda edindikleri öteki bilgileri de basına ilettikten sonra, açıklamalarını şöyle tamamlamışlardır :

«Biz, günlerdir ağır işkenceler altında bulunan ve yaşamları tehlikede olan İGD yöneticilerinin anneleri, babaları, eşleri, kardeşleri ve yakınları olarak buradan tüm dünya ve Türkiye demokratik kamuoyuna ilan ediyoruz ki, İGD yöneticileri ve tüm tutuklular üzerinde uygulanan işkenceler durduruluncaya ve özgürlükleri sağlanıncaya dek savaşıma devam edeceğiz. Evlatlarımıza, eşlerimize, yakınlarımıza işkenceler uygulayanlardan hesap soracağız. Analar, babalar, tüm namuslu insanlar bu kutsal savaşında güçlerini birleştirelim!»

Gözetim altında tutulan İGD yöneticilerinin ailelerinin yaptığı basın toplantısına, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye Maden-İş Sendikası, Bank-Sen Sendikası, Aster-İş Sendikası, Yeni Haber-İş Sendikası, Türkiye Yazarlar Sendikası, Haber-Der Genel Merkezi, Genç Öncü Genel Merkezi, KÖGEF Genel Merkezi, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Genel-Der İstanbul Şubesi temsilcileri de katıldılar.

**Petrol-Kimya
işçilerinin
grevleri
yaygınlaşıyor**

İzmir Mersinli'de Akbaşoğlu Kollektif Şirketi işyerinde DİSK'e bağlı Petkim-İş sendikası üyesi işçilerin grevi 2 ayı aşkın bir zamandır sürerken, Petkim-İş sendikasının 1.500 işçi adına Aliaga rafinerisinde sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri de uyuşmazlıkla sonuçlandı. Petkim-İş sendikası yöneticileri, hükümetin grev erteleme kararlarını da gözönüne alarak, Aliaga'da 4 ay sonra greve gidebileceğini açıkladılar. Petkim-İş üyesi işçilerin Pfizer'deki grevi de coşkuyla sürüyor. Yanısıra Petkim-İş sendikası Marmara Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu Çukurova işyerinde de grev kararı aldı.

**THY
Grevcileriyle
dayanışma
pankartını
sıkıyönetim
kaldırdı**

Bir süredir grevde olan THY emekçileri, Ankara'da DİSK ve TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar ile bağımsız sendikaların yöneticileri ve üyeleri tarafından ziyaret edildi. İşçiler, THY emekçilerinin haklı savaşlarını desteklediklerini bildirdiler ve grev alanına bu dayanışmalarını duyuran, eylem ve güç birliğini vurgulayan büyük bir pankart astılar. «HAKLI KAVGANIZDA SİZİNLEYİZ. YAŞASIN GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ» yazılı pankart, kentin en işlek caddesi olan Atatürk Bulvarı'ndan geçen onbinlerce kişi tarafından görüldü. Altında 30'a yakın sendikaların imzası bulunan pankart, ne var ki grev alanında iki gün asılı kaldı.

**Geleneksel
"Nisan Halk
Koşusu" yapıldı**

Amatör Sporcular Derneği'nin düzenlediği "Nisan Halk Koşusu"nun ikincisi ve "Ulusal Çocuk Koşusu", 24 Nisan'da Dolmabahçe'de yapıldı. Koşuya 1.000'in üzerinde yurttaş katıldı. Halkın geniş bir ilgiyle izlediği koşu öncesinde İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil de bir konuşma yaparak, koşuyu övdü ve İstanbul Belediyesi olarak böylesi koşuların destekleneceğini belirtti.

Demokrasi güçlerinin Bursa mitingi

Birlik Dayanışma, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve demokratik yığın örgütlerinin birliğinde düzenlenen "Demokratik Hakları Korumaya ve Faşist Baskıları Protesto Yürüyüşü ve Mitingi" Bursa'da yapıldı.

12 Nisan günü saat 13.30'da stadyum önünde başlayan yürüyüşle, Altıparmak caddesi, Fomora ve Garaj yolundan tekrar stadyum önüne gelindi.

Stadyum önündeki mitingde tertip komitesi adına Renault otomobil fabrikası baştemsilcisi Mehmet Ali Onay bir konuşma yaptı. Faşist baskıları, antidemokratik uygulamaları anlatan Onay, faşist cinayetlerin alabildiğine sürdüğünü, işbirlikçi tekeli burjuvazinin faşist diktatörlüğe tırmanmaya çalıştığını belirtti, güç ve eylem birliğinin zorunluluğunu vurguladı.

Arap direnme cephesi toplandı

Demokratik Yemen, Suriye, Cezayir, Libya ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nden oluşan Arap Direnme Cephesi ülkeleri liderleri Libya'nın başkenti Trablus'da toplandı. Amerikan emperyalizminin, siyonizmin ve Arap ve bölge gericiliğinin Arap halklarına karşı saldırılarının ve bu saldırılara karşı alınacak somut ve aktif önlemlerin tartışıldığı toplantıdan sonra yapılan açıklamada Amerikan emperyalizminin "müslümanlığın korunması" maskesi altında Arap ve bölge halklarını bölmeyi ve birbirine düşürmeyi amaçlayan komploları protesto edildi ve tüm Arap ve bölge halkları bu komplolara karşı uyanık olmaya çağırıldı.

İsrail'in Lübnan'a karşı sürdürdüğü saldırıların da ele alındığı toplantıda, Camp David ihanet anlaşmalarının yaşama geçirilmesinde başarısızlıklar arttıkça emperyalizmin Lübnan'a yönelik saldırılarını yoğunlaştıracağına dikkat çekildi ve ABD'nin yakın gelecekte bu ülkede yeni komplolar kurmaya kalkışabileceği belirtildi.

Cephe ülkeleri Lübnan'da bulunan Filistin devrim güçlerine, Filistin halkına ve Lübnan ulusal güçlerine her türlü desteği ve dayanışmanın sürdürülmesini de kararlaştırdılar.

Halkın bir lokması daha çalındı

Ekmek fiyatlarındaki son zamlarla birlikte halkın sofrasındaki ana madde olan ekmekten büyükçe bir lokma daha kopartılıp tekeliçilerin sofrasına aktarıldı. 1977'de 1 kilo ekmek fiyatı 5 lira iken, bugün 1 kilo ekmek 21 liraya çıkmıştır; yani son 3 yılda ekmek fiyatlarına yapılan zam % 300'ü bulmuştur.

Yayın toplantıları sürüyor

34 dilde yayımlanıp 50'nin üzerinde ülkede basılan Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi'nin Şubat 1980 sayısının toplanmasının ardından, ÇAĞ dergisinin 1. sayısı da toplatıldı. Yanısıra Konuk Yayınları'nca yayımlanan seçkin Sovyet bilimadamları Y. A. Krasin ve B. M. Leibzon'un ortak yapıtı Devrimci Teori ve Devrimci Politika adlı kitap da toplatılmıştır.

Afrikada Sömürgecilik zincirini kıran 50. devlet

Zimbabve bağımsızlığını kazandı

17 Nisan 1980 günü Güney Rodezya'daki İngiliz bayrağı indirildi; yerine, egemen bağımsız Zimbabve Cumhuriyeti'nin bayrağı çekildi. Zimbabve halkı uzun yıllar boyu süren silahlı savaştan sonra, 90 yıllık İngiliz sömürgeciliğinden kurtulup toplumsal gelişme yoluna girdi. Bilindiği gibi Zimbabve halkı, bir süre önce yapılan parlamento seçimlerinde, ulusal kurtuluş hareketini yöneten ZAPU ve ZANU örgütleri-

nin temsilcilerine verdiği oylarla, gericilik cephesine güçlü bir darbe indirmiş; bağımsızlık, eşitlik ve demokrasiden yana kişileri erke getirmiştir. Böylece, Zimbabve halkı için zengin ulusal kaynaklarını kendisi için kullanma ve yeni bir yaşam kurma için temel koşul yaratılmıştı.

Zimbabve halkının utkusu tüm ilerici insanlığın da emperyalizme ve ırkçılığa karşı başarısıdır.

Tüm Halkın Çıkarlarını Savunuyorlar

İşçi sınıfının grev boylarından gelen savaşım sesleri giderek yaygınlaşıyor. Tekelci basın ne kadar çarpırsa çarpıtsın; işçi sınıfı, tekellerin can damarına vuruyor... Metal işkolunda, tekstil işkolunda başlayıp genişleyen grevler, özel sektör ve KİT'lere bağlı işyerlerinde yüzbinlerce işçiyi sarma eğilimi gösteriyor... Bu grevlerin anlamını bir iyice kavramadan, kurtuluşu tartışmak olanaksızdır.

Emperyalist para örgütü IMF'nin, Türkiye üzerine bir raporunda, MESS grevleri üzerinde özellikle durması; metal işçilerinin MESS'e karşı grev savaşımının başarı kazanmamasını özellikle istemesi boşuna değildir.

Artık tüm emekçiler, işçi ücretlerini dondurma girişimlerinin, küçük üreticinin ürünlerine daha da az taban fiyatı biçilmesinin, bunalımın yükünün açlık paketleriyle emekçi halkın sırtına daha da yüklenmesinin; işsizliğin, pahalılığın ve her türlü kötülüğün kaynağında emperyalizmin, onun işbirlikçilerinin, NATO'nun, IMF'nin olduğunu biliyor. Artık iyice biliyor, her yeni "para bulduk..." demagojisinin ardından, lokmasının biraz daha küçüldüğünü; ve artık, emperyalist örgütlerden her bir "heyet" in ülkemizi "ziyareti"nin ardından, "acaba kaç metre kare anayurt toprağı peşkeş çekildi, hangi kölelik koşullarının altına imza atıldı" ya da "kısıtlı özgürlüklerden hangisi pazarlık konusu edildi?" diye soruyor...

Emekçi halkın, bütün bunları gün günden daha iyi kavrayıp öğrendiğini ve savaşım bilincinin keskinleştiğini de emperyalistler, ülkemizdeki işbirlikçileri çok iyi biliyor. Ve hemen, emperyalizmin denenmiş reçeteleri günde geliyor bu toplumsal muhalefete karşı: Baskı, terör, zorbalık! En başta da toplumsal muhalefetin başını çeken işçi sınıfına yöneliyor bu baskı, terör ve zorbalık yöntemleri.

Bundandır toplu sözleşmeleri koordinasyon kurullarına bağlama girişimleri; bundandır, işçilerin ücretleri, kazanılmış hakları üzerinde sürdürülen tehditler; bundandır, grev çadırlarına yapılan saldırılar; ve bundandır işçi sınıfının dostlarına, gençlere, kadınlara, köylü kooperatiflerine ve tüm demokrasi güçlerine, örgütlerine saldırılar.

MESS patronlarına, tekstil patronlarına karşı grev boylarında savaşıma çıkan işçi sınıfının bu grevleri, burada daha da bir önem kazanıyor. Onlar, yalnızca kendi "dar" sınıf çıkarları için, yalnızca lokmalarını biraz daha büyütme için yürütmüyorlar bu savaşımı. Onların bu savaşımı, aynı zamanda, ürettiği tütüne, pancara, fındığa yok pahasına elkonulan köylülerin çıkarlarını kucaklıyor! Açlığın, yoksulluğun, işsizliğin ağır tehdidi altındaki tüm emeğiyle geçinen toplumsal katmanların çıkarlarını kucaklıyor! "Evlat acısına son" diyen emekçi anaların, bacıların özlemleri yatıyor bu grev savaşımında! Özcesi, tüm halkın çıkarlarını; ulusal bağımsızlığı, barışı, demokrasiyi savunuyor grev boylarında işçi sınıfı!

Halkımızın bu yiğit evlatlarıyla bağlaşmak, grev savaşımında onlarla dayanışmak; işçi sınıfının, bu temel dayanağın etrafında kenetlenmek: Bundan başka çıkış yolu yoktur!

MESS YİNE DİZE GELECEK

Tekellerin yönetiminin, emperyalizmin buyruklarıyla halkımıza karşı kalkıştığı saldırıya ilk ve güçlü yanıt işçi sınıfından, onun savaşımından geldi. "Bunalımın yükünü taşımayacağız" belgisinde somutlanan bu yanıt onbinlerce işçinin grev alanlarını doldurmasıyla somut savaşım biçimini aldı.

Emperyalizmin, onun finans kuruluşları IMF'lerin, OECD'lerin halkımıza dayattığı yaşamın ateşten gömleğini başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçiler sırtlarına geçirmek istemiyor. Bu gömleği sırtına geçirmeme savaşımını yürütüyor işçiler; alınterlerinin fiyatını biçmek istiyorlar. İşçilerin bu savaşımı, Demirel yönetimi eliyle getirilen ekonomik ve politik ezgiye karşı savaşımıdır. Bu anlamda işçi sınıfımızın grev boylarında yürüttüğü savaşım, bu savaşımın sonuçları önümüzdeki dönemde tüm emekçilerin çıkarlarının belirlenmesini beraberinde getirecektir. Toplumun iki ana sınıfı arasındaki bu savaşım, tüm toplumun yazgısını köklüce etkileyecektir. Bu nedenle grev boylarında iş, ekmek, özgürlük için savaşım veren işçilere omuz vermek, tekellere karşı bu savaşımın kendi örgütleri ve savaş biçimleriyle katılmak, kendi çıkarlarını korumak için tüm emekçilerin boyunlarının borcudur. Bu savaşımın tüm emekçileri katmak için savaşım, bu yolda eylem birliğini sağlamak için savaşım, bu savaşımı genel direniş savaşımıyla bağlamak için savaşım, günlük çalışmanın ana odağını oluşturuyor, oluşturmaktadır.

Emperyalizmin, tekeli sermayenin bunalımlarını aşma formülü: açlık paketi + ezgi. Bu yolda Demirel yönetimi ilk adımı eysel mobilite, işçi ücretlerini dondurmanın diğer araçlarıyla atmaya çalışıyor. Kamu kesimindeki yüzbinlerce işçinin toplu sözleşmesini Koordinasyon Kurulu'na bağlaması bu amaca dönüktür. Kamu kesimindeki bu uygulama, özel kesimde de tekeli sermayenin MESS ve Teksit patronları sendikasıyla sürdürülmeye çalışılıyor. Anayasa Mahkemesi'nce bozulmuş kıdem tazminatlarına sınır getirme konusundaki yasal düzenleme, toplu sözleşmelerle dayatılmaya yelteniliyor.

Emekçilerin yaşam olanaklarına bu saldırı da, yok "grevler ideolojiktir", yok "işçiler genel müdürlerden daha yüksek ücret alıyor" gibi bir takım demagojilerle gizlenmeye çalışılıyor. Böylece işçileri, diğer emekçi kesimlerinden yalıtılmak hedefleniyor. Yanısıra, "sendikalar grevdeki işçilere ne kadar para verecek; biz onbinler veriyoruz" gibi sözlerle işçiler ile sendikaları arasına kama sokmaya çalışılıyor. Tüm topluma dayatılmak istenen baskı yasaları, fabrikaları özel koruma gardiyanlarıyla birer hapishaneye çevirme girişimlerine karşı işçilerin verdiği işyerlerinde demokratik hakları genişletme savaşımı, "patronların sevk ve idare hakkına" müdahale olarak gösterilmeye yelteniliyor. Ama bu çabalar, işçilerce, onların örgütlerince boşa çıktı, çıkartılıyor. Emperyalizmin, onun işbirlikçilerinin saldırıları göğüsleniyor, göğüsleniyor.

Metalurji İşkolundaki Kavga

11 Mart 1980'de İzmir'de kurulu Ege Endüstri'de başlayan Maden-İş grevleri, bugün 22.000'i aşkın Maden-İş üyesini kapsıyor. Dostun da, düşmanın da bu grevlere ilişkin somut gözlemi, bu grevlerdeki coşku, disiplin ve kararlılıktır.

Greve çıkıştaki coşku ve bunun sürekliliği olağanüstü güç koşulların yanı sıra, Maden-İş ve onun üyeleri üzerindeki ağır baskı ve yoğun gerici propagandaya karşı gerçekleşmiştir. Bunu gerçekleştirenler, daha 2 yıl önce 8,5 ay gibi uzun süreli bir grevi sürdürürken açlığı göze almış olanlardır. Bu grevlerin de 8,5 ay sürebileceğini bilerek grev boylarına çıkanlardır.

MESS'le Savaşım "Geleneği"

Maden-İş'in MESS'le oturduğu toplu sözleşme görüşmelerinin grevle sonuçlanması "geleneği" haline geldi. 1964 yılından bu yana Maden-İş'in grev uyguladığı işyerleri içinde MESS üyesi olanların oranı % 78. Bu oran, son 4 yılda % 85'i buldu. Ve bu orana, şu anda uygulanmakta olan yığınsal grevler dahil değildir.

"İşçilere çok para veriyoruz" diyen MESS'in yalanını, Perfektüp işçileri, bordrolarını halka göstererek açığa çıkardılar.

Bunun nedenleri şöyle sıralanabilir :

- Metal sektörü, ekonominin kilit sektörüdür.
- Metalurji işkolunda sermaye birikimi ve tekelleşme en üst düzeydedir.
- Türkiye'deki en büyük 300 firmanın 103'ü bu işkolundadır.
- Özel kesim ve imalat sanayinde çalışan tüm işçilerin % 40,72'si (1977 verilerine göre) metalurji işkolundadır.
- En büyük holdinglerin büyük çoğunluğunun bu işkolunda önemli yatırımları vardır.
- 6224 sayılı Yabancı Sermaye Yasası'ndan yararlanın 100'ü aşkın işyerinin 38'i bu işkolundadır.

Özcesi, metalurji işkolu, tekeli sermayenin en örgütlü olduğu işkoludur. Bu işkolunda bağtlanacak olan toplu sözleşmeler, tüm işkollarında işçilerin ve daha geniş bir bağlamda tüm emekçilerin haklarının saptanmasında büyük önem taşır. Tekeli sermayenin bu işkolunda kavgayı en fazla göze almasının nedenleri bunlardır. Ne var ki tekeli sermaye açısından özelliklerini sıraladığımız bu işkolu, işçi sınıfı açısından da belirleyici bir takım özellikler taşımaktadır. Şöyle ki :

- İşçi sınıfının en savaşkan üyeleri bu işkolundadır ve Maden-İş'in çatısı altındadır.

Grevcilerle dayanışma yığınsal gösteriye dönüştü

Ankara'da grevdeki Maden-İş üyesi Temel Enerji işçilerini ziyaret eden işçiler, teknik elemanlar, öğretmenler, sağlık emekçileri, memurlar, ilerici kadın ve gençler coşkulu bir biçimde karşılandı. İlericiler grevci Maden-İş üyeleriyle halaylar çektiler, türküler, marşlar söylediler, birlikte öğle yemeği yediler.

Grev alanı, bini aşkın ilerici-nin ziyaretiyle bir miting alanına döndü. Ziyaret sırasında kadınlar, teknik elemanlar, öğretmenler, işçiler, kooperatifçiler, gençler, grevcilerle dayanışma larını dile getiren konuşmalar yaptılar. Temel Enerji işçileri a-

dına yapılan konuşmada bir işçi temsilcisi eylem ve cephe birliğinin; Demirel yönetimini düşürmenin, baskı ve sömürü zincirini kırmanın önde gelen olanaklarından biri olduğunu söyledi. Konuşmacıların sözleri ilerici tarafından "İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN", "YAŞASIN GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ", "HAYDİ YIĞINSAL DİRENİŞ", "FAŞİZME KARŞI GENEL DİRENİŞ", "UCD'DE BİRLEŞ", "1 MAYIS 1 MAYIS İLK DİLEĞİMİZ, YAŞATACAK SENİ TUNÇ BİLEĞİMİZ", "ÇARKLAR DURDU ELİMİZDE, MESS DİZE GELECEK ÖNÜMÜZDE", "AÇLIĞA HAYIR" belgileriyle kesildi.

• İşçi sınıfının gerçek dostları, grevlerinde onları yalnız bırakmıyor.

• "Bunalımın yükünü taşımayacağız" diyen işçiler, grev bayrağını açtı.

• 15-16 Haziranların, DGM Direnişleri'nin, 20 Mart'ların 1 Mayıs'ların hamurunu yoğuranlar metalurji işçileridir, Maden-İş üyeleridir.

• Maden-İş, geniş işçi yığınlarına, savaşıarak kazanılabileceğini somut olarak göstermiştir.

• Antitekel savaşında, tekelin korkulu rüyası haline gelen sendikalar arası eylem birliğinin öncülüğünü Maden-İş çekmiştir.

• Maden-İş, özellikle bu dönem yığınların en geri kesimlerini bile hareketlendirebilecek bir yeteneğe kavuşmuştur.

Metal sektöründe her toplu sözleşme döneminde yaşanmakta olan kavganın nedenleri bunlardır.

Toplusözleşme Savaşınının Boyutları

MESS patronları, bir şeyi çok iyi biliyorlar. Maden-İş üyesi işçiler kendilerine sefalet ücretleri dayatılmasını kabul etmez. Bu çerçevede MESS maddesel hakları sınırlama gayretlerinin yanı sıra, çalışmasının, propagandasının ana odağını toplu sözleşme savaşımında ideolojik kazanım elde etmeye yöneltiyor. Sınıflararası işbirliğine yer verdiği "sözleşmenin amacı" maddesinde

direndikçe direniyor. Ve yavuz hırsız misali, «Maden-İş'in talepleri ideolojiktir, bu sendika bir siyasi partinin hüviyetini taşıyor» vaveyllarını kopartıyor. MESS, sınıf sendikalarının toplu sözleşmelerde ideolojik ödün vermeyeceğini de biliyor. Ve ak-

lı sıra bu demagojisiyle Maden-İş'i, metal işçilerini köşeye sıkıştırabileceğini umuyor. MESS'in, görüşme konusunu üretimin düzenlenmesi, sözleşmenin amacı ya da sendikanın sorumluluğu gibi konulara çekmek isteği, böylece işçilerin daha önceki sözleşmelerdeki kazanımlarını geri almaya yelteniş bu amaca dönüktür; işçilerin yaşamsal istemlerini tartışmanın dışına itmektir. Ama yine yanılıyor MESS patronları. Sınıf sendikası Maden-İş, onun bilinçli üyeleri, günümüzde işçi sınıfının savaşımının, ekonomik, politik, ideolojik düzeylerde sürdüğünü çok iyi biliyorlar. Grev savaşımının da tekelci sermayeye karşı ekonomik olduğu kadar, ideolojik bir içerik taşıdığını yaşamlarından görüyorlar. Nitekim MESS patronlarının ideolojik kazanım elde etmek için üretim kaybını göze aldıklarını, binlerce işçinin ekmeğiyle oynadıklarını günlük savaşımalarında öğreniyorlar.

MESS'in TRT'siyle, büyük basınıyla yürüttüğü bu kampanyaya ek olarak, grevci işçilerin üzerindeki baskılar da yoğunlaştırılıyor. Grevin kaçınıcı günü olduğunu belirten tabelalar bile kimi koluk güçlerince indiriliyor. Ama bütün bunlar sökmüyor, sökmeyecek. Çünkü grevci metalurji işçileri, bilinçliliklerinin, örgütlülüklerinin, kararlılıklarının yanı sıra tüm emekçilerin, toplumun diri güçlerinin tümünün kendileriyle omuzomuz olduğunu biliyor. Bu gücü yanlarında hissediyorlar. Ve kendilerinden emin: "Çarklar Durdu Elimizde, MESS Dizgelecek Önümüzde!" diye haykırıyorlar.

Haydi grev savaşımını utkuya ulaştırmaya!

Haydi grevci Maden-İş üyeleriyle dayanışmaya!

Otosan'da sandıktan dipdiri Benlioğlu çıktı

• Referandumu kazanan Otosan işçileri, Mustafa Benlioğlu'nun anasının elini öpüyor.

MESS'e karşı Maden-İş üyeleri grev boylarında döğüşürken, metalurji işçilerinin Maden-İş çatısı altında birleşmesi de yol alıyor. İstanbul'da kurulu Otosan işyeri, otomotiv sanayindeki en büyük fabrikalardan biri. Bu fabrikadaki örgütlenme savaşımı belki bir destan değil, ama öğretici bir çok yanı var. Aşağıda Otosan fabrikasındaki referandumdan sonra bir işçi arkadaşın yazdığı mektubu sunuyoruz.

Yiğit kardeşim, Netaş işçisi can kardeşim Mustafa... Ben bir OTOSAN işçisiyim. "Nereden tanıyorum" diye zorlama kendini... Beni tanıyorsun. Yüzümü bile görmedin. Ama benim için, benim ekmeğim için, benim ailem ve çocuğum, benim iş güvencem, iş güvenliğim, insanca çalışıp insanca yaşamam için, geleceğim için, onurum için canını verdin... Oysa ne kadar da gençtin... Ne kadar da severdin yaşamı ve yaşamayı... Ne kadar da severdin 4 aylık bebeni...

Ama bunların hiçbirini yani yaşamı ve yaşamayı sevmen sınıf savaşımında yerini almaktan alıkoymadı seni. Maocu çetelerle iş yapan Tüm Maden-İş Sendikası'nın işçi düşmanı kaatillerinin namluları göğsünde kurşun yarası açarken elinde tuttuğun bildirilerde «Otosan işçilerinin (yani benim, bizlerin) toplu sözleşmesi sürüncemede kalsın, yetki sorunu en kısa zamanda cevaba bağlansın, bunun için de referanduma, yani oylamaya gidelim» diyordu.

Bugün 15 Nisan 1980. OTOSAN'da referandum vardı Mustafa. Bugün oylamaya gidildi. Seni "referanduma gidilsin" dediğin için öldürenlerin suratına öyle bir şamar indirdik ki Mustafa, bildiğin gibi değil.

Oyumuzu verdik. Yüzünü ak çıkardık. Sandıktan sen çıktın Mustafa. Bunu yalnızca ben değil, bütün OTOSAN işçileri söyledi. Aynen böyle dedi.

Oylarımızı kullandıktan sonra doğruca senin Bölgene gittik. Baktık ki referandumun heyecanı herbiryanı sarmış. Bölge'ye durmadan üst üste telefonlar geliyor. Herkes merak içinde sonucu bekliyor. Bakma böyle şimdi rahat rahat anlatığımıza. Ben bile sonucu bildiğim halde heyecanlandım.

Sana kurşun sıkımlarla işbirliği yapan sendikanın başkanı, boynuna bir fotoğraf makinesi takmış durmadan fotoğraf çekiyordu. Bir de gevrek gevrek gü-lüyordu. Bir kanıma dokundu ki. Neyse... Sonunda çeke çeke filmi tüketti. «Bir kare kaldı bunu en sona sakladım» dedi. Akli sıra sandıktan kendi sendikası çıkacak, o da basacak fotoğraf makinesinin düğmesine; «işte» diyecek, «ben aldım...» Ama Mustafa, biz ona o son kareyi çektilermedik. Şimdi Uğur CAN-KOÇAK'ın fotoğraf makinasından çıkan filmin son karesi boş. Simsiyah. Sonuçlar açıklandığında suratının aldığı renk gibi siyah. Bizim ise çektiğimiz filmlerin bir karesi bile boş değil. İlk karesinde kararlılığımız, kavgamız; son karesinde örgütlü birliğimizin başarısının resmi var. Oylamada Tüm Maden-İş'e 545 oy çıktı, Cevher-İş'e 606, bize de 938...

Sonuçlar açıklanınca bizleri görmeliydin Mustafa. Koskoca yaşlı başlı işçiler ağıladı. Herkes birbirinin boynuna sarıldı. Sevinçten ne diyeceğimizi bilmez olduk. Bölge'de her yerde senin resimlerin asılıydı. Sonuçları duyanlar duvarlara koştular. Afişlerini duvardan alıp havada sallayarak, «Mustafa başladığın işi bitirdik. Biz kazandık» diye haykırdılar. Coşku sel oldu. Sel oldu da senin evine doğru yol buldu.

Yardık gözü yaşlı ananın elini öptük. «Bak» dedik, «oğlunun uğrunda can verdiği yetki savaşımımızın sonucunu getirdik.» Anan dimdik. Anan bir kez daha onurlandı seninle. En tez zamanda fabrikamıza ziyarete geleceğini söyledi.

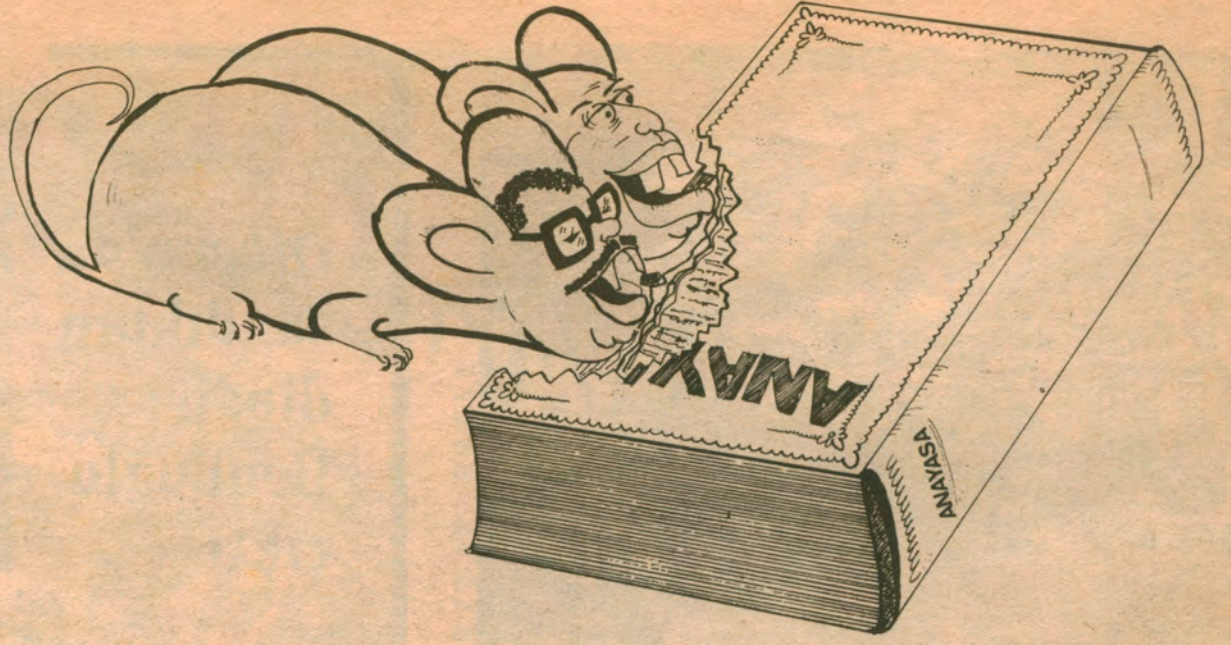
Yasını tutmuyoruz Mustafa. Çünkü seni yaşıyoruz. Yasını tutmaya vaktimiz bile yok. Sırada yapacak bir sürü iş var şimdi. En kısa zamanda birliğimizi pekiştirip daha da güçleneceğiz.

Eh, Mustafa bugünkü bu kadar. Ben KOÇ'un önemli fabrikalarından birinde 90 binlik Maden-İş'in bayrağını dalgalandıran bir Otosan işçisi, sen benim savaşımına baş koyan Mustafa olduktan sonra daha sana çok müjdelar taşıyan mektuplar yazacağım.

4 aylık bıraktığın bebeğin şimdi 5 aylık. Yani diyeceğim, zaman durmadı sen gideli. Yaşam devam ediyor. Kavgamız devam ediyor. Gelişip güçlenecek... Anını yaşıyoruz...

Bir Otosan işçisi

Bu gidişe dur diyecek güçler vardır

Baskı yasalarının bir bölümü, Meclisler'den geçerek yürürlüğe girmiş bulunuyor. Şimdi Demirel, DGM'lerden Sıkıyönetim Yasasına, Anayasa değişikliğinden "Buhran ve Savaş Hali Yasası"na değin uzanan, bir dizi yeni "baskı yasası"nı Meclisler'e getirmeye hazırlıyor.

Tüm bunlar ne anlama geliyor? Türkiye ekonomisi, 1975 yılından beri giderek derinleşen bir bunalımın içinde kıvrılıyor. Emperyalist odakların "reçeteleri" ile yola koyulan burjuva hükümetleri, bunalıma en küçük bir çözüm getiremiyor.

"Şikago ekolü"nden kaynaklanan, IMF, OECD, AET, NATO ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşlar eliyle verilen bu reçetelerin tümünde yeralan önlemlerle, bir tek şey amaçlanıyor: Bunalımın tüm yükünü sürekli emekçi yığınların sırtına bindirmek...

Nitekim, 1. MC'den bu yana, gelip giden tüm hükümetlerin "ekonomik önlemler" adıyla açtıkları irili ufaklı paketlerin tümünden, emekçi yığınlar için açlık, pahalılık, yokluk, yoksulluk, soygun ve sömürü; emperyalist odaklar ve işbirlikçi tekelci sermaye için ise, yeni yeni soygun ve sömürü olanakları yeni yeni milyarlar çıktı.

Ve bu "açlık paketleri"nin en büyüğü, en acımasızını, "25 Ocak kararları" ile bugün işbaşında bulunan Demirel hükümeti açtı. Demirel hükümeti, 25 Ocak tarihinde aldığı bir dizi önlemlerle, bir yandan, milyonları açlık

la karşı karşıya getirirken, bunalımın tüm yükünü emekçi yığınların sırtına bindirirken, orta katmanları, orta ve küçük boy sermayeleri yıkıma sürüklerken; öte yandan da, emperyalist odaklara, işbirlikçi tekelci sermayeye yeni çıkar kapıları açtı, yeni sömürü ve soygun olanakları yarattı... Tekelleşme sürecini hızlandırdı... Tekellerin iyice tırmanabilmesinin önünde duran kimi önemli engeller temizlendi... Böylelikle, Demirel hükümeti, "Şikago ekolü"nden kaynaklanan, IMF ve öteki emperyalist kuruluşlar eliyle sunulan "model"in, ekonomik yanını eksiksiz olarak uygulamaya koymuş oldu.

Ne ki, bu "acı reçeteleri" yığınlar kabul ettirebilmek, bu "acı hapları" milyonlara yutturabilmek için, "model" in eksik kalan siyasal yanını da uygulamaya koymak gerekiyor. "Güney Amerika modeli" diye anılan bu "model" in siyasal içeriğini ise kazanılmış tüm demokratik hak ve özgürlüklerin "rafa" kaldırılması, haklara bir zor-

balık rejiminin dayatılması oluşturuyor.

Ve işte Demirel yönetimi, Meclisler'den geçirdiği ve yeniden gündeme getirdiği "baskı yasaları"yla, yasa ve Anayasa değişikliği girişimleriyle, "Şikago ekolü"nün sundu-

ğu "model" in politik yanını tamamlamak, kaba baskı rejimini dayatabilmenin hukuksal gereklerini yerine getirmek ve böylelikle, işçi sınıfı hareketini, demokrasi güçlerini ezmek ve suskun bir Türkiye yaratmak istiyor.

Getirilenler ortada

Demirel hükümeti, kamu güvenliğine ve kolluk kuvvetlerine ilişkin kimi yasalarda

önemli değişiklikler yaparak, bir dizi "baskı yasası"nı, Meclisler'den geçirmiş bulunuyor. Bu değişikliklerden ilki, "Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası"nda yapıldı. Yeni yasaya göre, polis ve kolluk kuvvetleri, mahkeme kararına gerek olmadan mülki amirin isteği üzerine, gönlünün istediği yerde ve saatte, önüne gelen herkesin üstünü başını, konutunu ve işyerlerini, işyerlerinde çalışanları, her türlü taşıt aracını ve taşıtta bulunan kimseleri, sendikaları ve demokratik yığın örgütlerini arayabilecektir. Ve de polis, bu yasaya dayanarak, "suç unsuru saydığı" herşeye el koyabilecek ve suçlu saydığı herkesi gözaltına alabilecektir.

Keyfilğe açık, yargı organlarının kararı olmaksızın, heryeri ve herkesi aramaya, istediği kimseyi gözaltına almaya olanak tanıyan bu yasa ile siyasal erk, kendisi gibi düşünmeyen kişi ve kuruluşlar üstüne her türlü baskıyı kurabilecek, kazanılmış hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engelleyebilecek ve

hatta durdurabilecektir.

Sözgelimi kolluk kuvvetleri bir greve ya da bir eyleme hazırlanan sendika, parti ya da derneğin yöneticilerini bu yasaya dayanarak tutabilecek ve böylelikle, bu kuruluşların faaliyetleri engellenebilecektir.

Ve yine sözgelimi, her türlü konut, işyeri, araç ve kişiler aranırken, kişilere ve onların sahip oldukları nesnelere zarar verilmesi ve hatta öldürülmesi halinde, polis hakkında kovuşturma yapılabilmesi (CMUK'nun 154. maddesinde öngörülen değişiklik sonucu) valinin oluru ve İçişleri Bakanının izni-ne bağlıdır.

Bugün Türkiye'de, "dur" çağrısına uymadığı gerekçeyle insanlar kolluk kuvvet-

Birleşince dayanmaz zulüm kapıları

Her zamanki gibi yine gece yarısı geldiler. Korktukları için mi nedir; hep bu gece karanlığında, insanlar uykudayken gelirler. Korkakça, sinsi bir şekilde, karanlığa sığınarak basarlar ilericilerin, yurtseverlerin evlerini. İsterler ki öteki insanlar görmesinler yaptıkları pis iğrenç işi. Görmesinler de anlamasınlar işin iç yüzünü; gerçeği kavramasınlar...

Yeşilyurt'ta da böyle oldu. Gece geldiler. Sorgusuz, sualsiz, gerekçesiz aradılar evi. Ve yine, sorgusuz sualsiz alıp götürdüler dört ilericiyi. Üçü sendikacıydı, biri doktor. Ama hepsi de kendilerini işçi sınıfının savaş yoluna adanmışlardı. Bundan büyük suç olur muydu?

Haber çabuk yayıldı Yeşilyurt'ta. Olayın yarattığı öfke sarıverdi tüm Yeşilyurt'lu ilericileri. Kadınlar da vardır Yeşilyurt'ta; ilericiler kadınlar. "Tutuklanan her ilericinin, sürülen her öğretmenin, kırılan her memurun yanında" diyen ilericiler kadınlar. Bu haberi alır da, dururlar mı? Hepsi kolları sıvadı-

lar. Dörtbir yana haber saldı. "Arkadaşlarımızı görmeye karakola gideceğiz" dediler. Ve sonuçta, 20'ye yakın kadın bir ellerinde çocukları, bir ellerinde o hazırladıkları birer tas çorbalılarıyla dayandılar karakolun kapısına... Kapıdaki bekçi şaşmıştı. Yaşamı boyunca böyle korkusuz, kararlı kadınlar görmemişti. Hemen koşup komiserle haber verdi.

"Komiserim kadınlar geldi; 4 siyasiyle görüşmek isterlermiş." Komiser biraz kızgın bir durumda dışarıya çıktı... Kadınlar hep bir ağızdan konuşmaya başladılar.

— "Niye aldınız doktor hanımı, ne yaptı size?"

— "O bizim herşeyimizdir, çocuklarımızı parasız bakar, her derdimize ortak olur..."

Bir başka kadın atıldı aralarından:

— "Kaatiller ortalıkta ellerini kollarını sallayıp dolaşırken, hapishanelerden 30-40 kişi birden kaçarken, bula bula bizim doktorumuzu mu buldunuz suçlu diye?"

Kararlı oldukları her hallerinden belliydi kadınların. Tutukluları görmeden gitmeyeceklerdi. Bu kararlılık komiserin direncini kırdı ve yalnızca, kadın doktoru konuşmaksızın uzaktan görmelerine izin verildi.

— "Olsun" dedi kadınlar. "Böyle konuşmadan da anlarız." "Dayanışmamızı, sonuna kadar yanlarında olduğumuzu, gözlerimizle de anlatırız" diye düşündü kadınlar. Ve öyle oldu. Yürekerindeki dayanışma duyguları kadar sıcak çorbalar ve yemekler verildi. Konuşmadan anlatıldı çok şey. Ve sonra kadınlar karakoldan çıktılar. Karakoldakilerin başları daha dik şimdii. Yalnız olmadıklarını bir kere daha görmenin kıvancını yaşıyorlar. Karakoldan çıkan kadınlar daha kararlı, daha güçlü şimdi. Seslerini tüm Yeşilyurt'a duyurdular çünkü. Henüz saflara katılmamış insanlar dayanışmanın ne demek olduğunu gördüler. Yürekerine güven geldi biraz daha. Birleşince, hiçbir kapı dayanmaz bize...

İzmir-Yeşilyurt'dan
bir ilericiler kadını

leri tarafından kurşunlanarak öldürülebilmektedir. Son birkaç ayın gazeteleri taramak olursa hiçbir suç olmadığı halde, kolluk kuvvetlerinin "dur" çağrısını duymadığı ya da Türkçeyi bilmediğinden ötürü söyleneni anlamadığı görülecektir. Ve de ilgili yasa değişikliği sonucu, bu kimseleri öldürenler hakkında, hiçbir hukuksal kovuşturma yapılamayacaktır.

Demirel hükümeti kamu güvenliğine ve kolluk hizmetlerine ilişkin daha pek çok yasa değişikliğini Meclisler'den geçirerek, kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklere, azımsanamayacak darbeler indirdi. Yurttaşların, emekçi yığınların aslında sınırlı olan örgütlenme özgürlükleri, daha da geriletti. Demokratik yığın örgütlerinin çalışma alanları sınırlandırıldı, bunların politika yapmaları, ülke sorunlarıyla ilgilenmeleri ve son çözümlemede, kendi çıkarları doğrultusunda savaşım vermeleri yasaklandı...

Toplumsal muhalefeti susturmak amacı taşıyan bu değişiklikler sonucu, demokratik yığın örgütleri iğdişleştirildi, işlevsiz bir konuma getirildi. Siyasal erke ve yönetime, istenildiği zamanda bu örgütlerin kaplarına "mühür" vurma olanağı tanındı. Sözgelimi, bir demokratik yığın örgütünün iki üyesi, Dernekler Yasası'na göre suç sayılan bir davranışta bulunursa, o örgütün genel merkez ve tüm şubeleri kapatılabilecektir; açıkçası, yüz bin üyesi olan bir demokratik yığın örgütünü kapatabilmek için, iki kışkırtıcı ajan bulmak yetecektir.

ya getirilmek istenenler

Demirel yönetimi, yeni bir dizi "baskı yasası"nı Meclisler'den geçirmenin ve Anayasa'yı değiştirmenin hazırlığı içindedir. Gündemde bekleyen "baskı yasaları" demetinin içinde, "Olağanüstü Hal Yasası", "Buhran ve Savaş Hali Yasası", ünlü DGM yasası, "Özel Koruma Görevlileri Yasası" ve Sıkıyönetim Yasası yer almaktadır.

Çıkarılmak istenen, "Özel Koruma Görevlileri Yasası" ile, özel kuruluşlar, sözüme koruma amacı ile işyerlerinde "koruma görevlisi" adı altında silahlı kişiler bulundurulacaklar ve bu kimseler, polislin sahip olduğu yetkilerin tümünü kullanabilecekler. "Özel Koruma Görevlileri Yasası" ile, parabalalarının işçi sınıfına açık terör uygulayabilmesi yasallaştırılmak istenmektedir. Nitekim, "Özel Koruma Görevlileri Yasası" sonucunda, bu özel muhafızlar, işyerinde çalışanların üstlerini başlarını arayabilecekler, onları gözaltına alabilecekler ve hatta "dur" çağrısına uymadığı gerekçesiyle öldürebileceklerdir.

DGM ve "Olağanüstü Hal Yasası" tasarılarıyla, temel hak ve özgürlükler tümüyle ortadan kaldırılmak isteniyor. Bu gerici antidemokratik tasarıların yanı sıra Demirel yönetimi, "Buhran ve Savaş Hali" yasa tasarısını da Meclisler'e sunuyor. Bu

Baskı Yasaları konusunda ne dediler ?

Emin DEĞER
Avukat

Tüm ötekilerle birlikte, sıkıyönetim yasasında yapılmak istenen değişikliğin amacı, sıkıyönetimin görev ve yetkisini genişleterek, sıkıyönetimli askersel müdahaleyi gerçekleştirmektir. Bu, aslında "özel savaş" kavramının yeni bir aşamasıdır. "Özel savaş" kuramına göre, bir ülkede halkın sosyo-politik bilinçlenmesi giderek artıyor ve halkın emekçi kesiminin siyasal talepleri genişleyerek yükseliyorsa, burjuvazi açısından tehlikeli bir durum var demektir. O halde, burjuvazinin bu tehlikeyi önlemesi gerek. Nasıl önleyecek? Sıkıyönetimle tabii... Sıkıyönetim de yetmiyorsa eğer, sıkıyönetim de önleyemiyorsa, yani, başvuracağı yöntem, sıkıyönetimli askersel müdahaledir. Yani, sıkıyönetimin görev ve yetkilerini genişleterek, halkı biraz daha askerle karşı karşıya getirmektedir... Sanırım, bugün Türkiye'de uygulanmak istenen de budur.

Özetle söylemek gerekirse, yapılmak istenen değişikliklerin asıl amacı, faşizmin yasal dayanaklarını hazırlamaktır. Ama, toplum, 1961 Anayasası'nın getirdiği demokratik haklarını kullanma yoluyla ulaştığı bugünkü sosyo-politik düzeyden daha geriye götürülemeyecektir. İşbir-

likçi burjuvazi ve ona yön veren ABD emperyalizmi, dünyanın öteki ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de yenilecektir. Emekçi halkın siyasal geleceği karartılamayacaktır...

Adil ÖZKOL

Avukat-Yazar

Son günlerde yeniden ortaya atılan Anayasa ve yasa değişikliklerinin teker teker irdelenmelerinden çok, bunların hepsine kaynaklık eden temel görüş üzerinde durmak gerekir.

AP ve MHP ile bunların yandaşlarının temel hak ve özgürlüklerden, bağımsız yargıdan tedirgin oldukları, işçilerin, sendikaların demokratik kuruluşların Anayasal hakkını kısmak, yargıların bağımsızlığını, idari yargının işlevini budamak amacı taşıdıkları anlaşılmaktadır.

"Anarşiyile mücadele" etme bahanesi altında, işçinin ekonomik ve siyasal haklarını arayamadığı, idarenin yargı denetimine uyruk olmadığı bir düzene yönelmek, hukuk devleti ile bağdaşmaz. Anayasa değişikliği mutlaka ele alınacaksa, yapılması gereken, Anayasamız'ın halkoyuyla kabul edilmiş 1961'deki şekline dönüşmesidir.

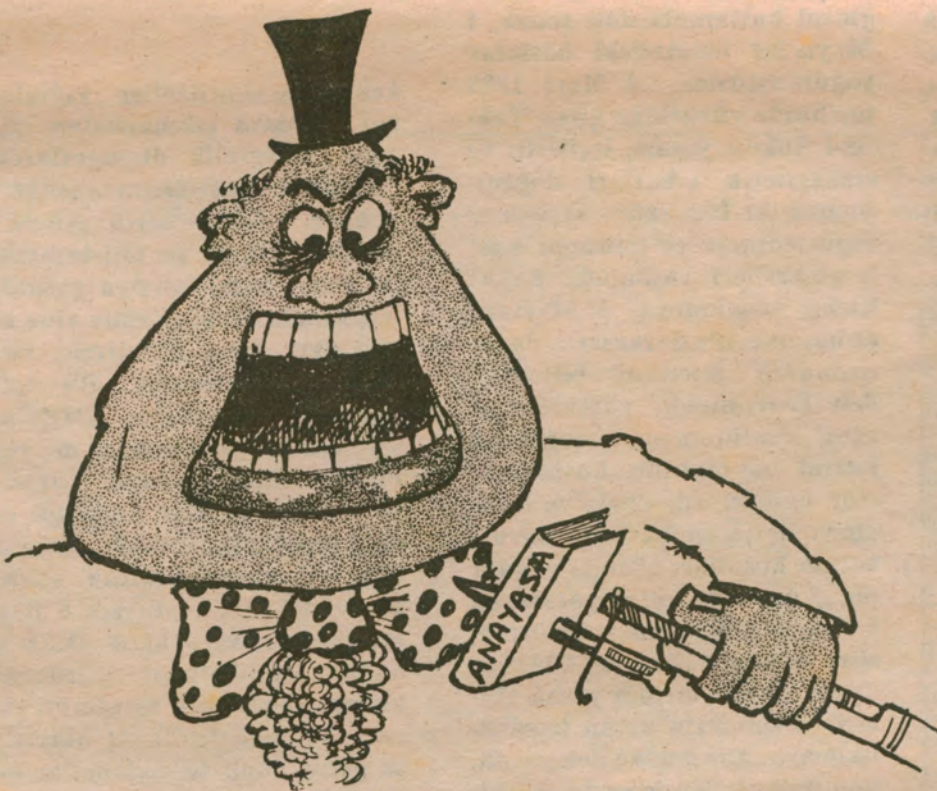
Muzaffer SARAÇ
Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri

İşverenler ve İMF tarafından hükümete hazırlattırılan ve işçi sınıfını çok yakından ilgilendiren kimi yasa tasarıları ve girişimler öyle anlaşılmaktadır ki, Türkiye'nin kısa ve orta vadedeki kaderini tayin edecektir.

Türkiye kapitalizminin içinde bulunduğu darboğazın faturası, bunda hiçbir sorumluluk taşımayan işçi sınıfına ödetilmek istenmektedir.

Şunu açıkça belirtmek isterim ki, bu tasarı, girişim ve hazırlıklar işçi sınıfının gerçek örgütleri tarafından hiçbir zaman kabul edilmeyecektir. Bunlar karşısında sendika ve sendikacıların takınacakları tavır, aynı zamanda onların kaderini de belirleyecektir. İşçi sınıfını tam bir yoksulluğa itmeyi amaçlayan bu tasarı ve tasarılar karşısında direnmeyen, direnmeyi göze alamayan sendikacılar ve sendikalar tabanın sel gibi kabanar öfkesi karşısında yok olacaklardır. Çünkü artık "idare-i maslahatçılık"la sendikacılık yapma olanağı kalmamıştır.

Tasarılar ve tasarılar, hazırlayanların kafalarında ve kasalarında tasarı olarak kalacaktır, yaşama geçirilmeyecektir.

tasarı da temel hak ve özgürlüklerden arta ne kaldıysa onu ayaklar altına almayı amaçlıyor. Tasarı yasalaştığında işçilerin, emekçilerin, teröre, pahalılığa, kıyımlara karşı her çıkışı, "buhran ve savaş hali" bahanesiyle bastırılacaktır. Tasarıda işçi grevlerinin, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yasaklanacağı, basına sıkı bir sansür konacağı açıkça belirtiliyor.

Egemen güçler son günlerde bir de Anayasa değişikliğini dillerine doladılar. Anayasa değişikliğiyle burjuva parlamenter rejim iyice daraltıl-

mak, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay, Anayasa Mahkemesi gibi kurumların yetkileri kısıtlanmak ve tüm yetkiler tek adamda toplanmak isteniyor. Cumhurbaşkanı seçimi bu yolda bir manevra olarak kullanılıyor. Tercüman gazetesi, bu yönde bir sözüme "seminer" hazırlıyor ve kamuoyu yaratmaya çalışıyor.

Evet, Evet! Demirel yönetimi, tüm bu yasal düzenlemelerle birlikte, "Şikago e-kolu"nden kaynaklanan "model" in politik yanını yaşama geçirmek; yani bir zorbalık rejimini, polis devletini hal-

kımıza dayatabilmek için doludizgin gitmek istiyor.

Bu gidişe dur diyecek güçler vardır

Hükümetin ardarda hazırladığı baskı tasarılarını önleyecek güç vardır. 1976'da Demirel yönetiminin faşist tirmanmada bel bağladığı DGM tasarısının Meclis'ten geçmesini önleyen bu güç, bugün çok daha yığınal ve örgütlüdür. İşçi sınıfı demokratik hak ve özgürlükleri, eldeki kazanımları korumak i-

çin kesin karardır. İşçi sınıfının politik öncüsü, TİP, TSİP, DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı birçok sendika, CHP sayıtları ve Millî Birlik Grubu üyeleri, gerici, antidemokratik yasalara karşı kesin tutum alıyorlar. Sorun, bütün bu güçleri işçi sınıfının çevresinde birleştirmek, parlamento içi savaşla, parlamento dışı savaşla uyumlaştırmaktır. Ve bu görevin üstesinden gelmek için elden gelen çaba harcanacaktır. Tehlikenin boyutlarını kavrayamayan, bu çabalara katkıda bulunmayanlara şu çok bilinen, öğretici şiiri bir kez daha hatırlatalım :

İlk önce geldiler,
komünistleri alıp
götürdüler.

Ben sesimi çıkarmadım.
Beni ilgilendirmiyordu
çünkü.

Sonra, yahudileri aldılar
toplama kamplarına,
işkenceye götürdüler.

Ben yine sesimi çıkarmadım.
Çünkü, bana göre birşey
yoktu.

Sonra sosyal demokratları
vurmaya, hapse atmaya,
toplama kamplarına
götürmeye başladılar.

Ben yine sesimi çıkarmadım.
Çünkü, bana dokunan yoktu.

Birgün kapım çalındı.
Beni alıp toplama kampına
götürdüler, işkenceye...
Hiç kimse ses çıkarmadı.
Çünkü, ses çıkaracak kimse
kalmamıştı.

• 1 Mayıs 1979-İZMİR

AYTAÇ ERYILMAZ' LA DAYANIŞMA !

Temel Yayınlar'ın sorumlusu, ilerici yayıncı Aytaç Eryılmaz, 1979 1 Mayıs belgilerini içeren bir kitap yayımlamaktan ötürü geçen 1 Mayıs'tan bu yana, tam bir yıldır Mamak Askeri Cezaevi'nde tutukludur.

İlerici yayın organları, yayınevleri üzerindeki baskılar son bulmalı; yazarları, sorumluları hakkındaki tutuklama kararları kaldırılmalıdır!

Dünya halkları;

*yeni bir dünya savaşı tehlikesine karşı,
silah indirimi için, yumuşamanın pekişmesi
uğrunda savaşı güçlendirin !*

Türkiye'de 1 Mayıs'lar, dünya işçi sınıfı hareketinin kopmaz bir parçası olan Türkiye işçi sınıfı tarafından 1920'lerden bu yana değişik biçimler altında kutlanmış, bu şanlı gelenek günümüze dek yaşatılmıştır. 1921, 1922 ve 1923 yıllarında, 1 Mayıs, emperyalist işgal ordularına karşı, "Ulusal Bağımsızlık" belgisi altında kurtuluş savaşı ateşleri içinde kutlanmıştır. 1924 ve 1925 yıl-

larındaki yığinsal gösterilerde haykırılan belgeler arasında "8 Saatlik İşgünü", "Hafta Tatilinin Kabulü", "1 Mayıs'ın Yasalaşması" istemleri başta geliyordu. 1925'teki son yığinsal kutlamalardan sonra, 1 Mayıs'lar üzerindeki baskılar yoğunlaştırıldı. 4 Mart 1925 tarihinde yürürlüğe giren Tahir-i Sükun yasası, işçilerin ve emekçilerin çıkarları doğrultusundaki her tür savaşı, örgütlenmeyi ve bununla bağlı gösterileri yasakladı. Fakat hiçbir yasaklama, 1 Mayıs'ın anlamını, uluslararası dayanışmanın önemini bilinçlerden kazıyamadı, yüreklerdeki ateşi söndüremedi, emeğin bu kutsal bayramının kutlanmasını önleyemedi. 1976'ya dek, emekçiler, ağır baskı ve kovuşturma koşulları altında olsalar da, pekçok biçimler yaratarak 1 Mayıs geleneğini sürdürmesini bildiler. 1976'da DİSK'in öncülüğünde kırılan yasak zinciri, yüzbinlerin artan kararlılıklarıyla günümüze dek sürdü. Son yıllarda Türkiye'de, Türkiye işçi sınıfının politik öncüsünün büyük emeğiyle gerçekleştirilen 1 Mayıs'lar, uluslararası planda da dilden dile dolaşıyor.

1980 1 Mayıs'ına saldırılar, yasaklama kararlarıyla, tehdit ve yıldırma kampanyalarıyla yine haftalarca önceden başladı. Başbakan, Devlet Bakanları, Valiler ve tekelleci sermayenin çeşitli yer ve kademedeki sözcüleri hem çağdışı anlayışlarını, hem de 1 Mayıs bayramından duydukları korkuyu bir

1 MAYIS

kez daha sergilediler. Yığınların alanlara çıkmasından büyük tedirginlik duyuyorlardı. "Kimseye kutlattırmayacağız" dediler. "İzin verilmeyecek" dediler. Ulusal ve uluslararası değerleri karşı karşıya getirdiler. Emekçilerin gözüne yine avuç avuç kum fırlattılar. Demagojiye sarıldılar. Bu işçi düşmanı demagojiye, CHP'nin sağ kanat yöneticileri de gönüllü yardımcı oldular. Yanısıra tekelleci sermaye, karanlık odaklarını, Eskişehir'de olduğu gibi, yığınların üzerine saldı. Kan döktü. 1 Mayıs'ı 6 ilde kutlama kararı alan DİSK'e bağlı sendikaların yürütme kurulu üyelerinin tümünün ev adresleri belirlendi. "1 Mayıs'ta geniş çaplı tutuklamalar olacağı" söylentileri yaygınlaştırıldı. Tercüman ve Hergün gibi tekelleci sermayenin organları, psikolojik savaşın gereklerini, bu her zamanki ödevlerini yerine getirmeye çabalandılar.

Bunlar, işçi sınıfı ve onun yolunda yürüyen barış ve ilerleme güçleri için alışlagelmiş yöntemlerdi. Demokrasinin gerçek savaşçıları, 1979 da içinde, 1920'lerden günümüze uzanan 60 yılın kazandırdığı sayısız deneyimlere sahiptiler.

1 Mayıs'ın kutlanması, emekçilerin bir sınıf geleneğidir. 1 Mayıs, haklı olarak denilebilir ki, yüzyıllık bir gelenektir; çünkü ki, yüzyıllık bir gelenektir; çünkü yaşı gerçekte yüz yıla yaklaşmaktadır. Emekçilerin uluslararası dayanışması —ki 1 Mayıs gösterileri bunun bir anlatımıdır— takvimin belirli bir gününü törensel olarak kutlamanın biçimsel bir yönü değildir. Bu, çağımızda insanlığın yazgısını sınırsız biçimde etkileyen bir etkidir. Sözün tam anlamıyla, çağımızın bir buyruğudur. Tarihın takviminde bu gün, 94 yıl önce Amerika'da, Şikago'da, 8 saatlik işgününün kabul edilmesini ve işsizlere iş bulmasını isteyen işçilerin düzenlediği gösterilere ateş açılmasından beri kırmızı renkle işaretlenir olmuştur. ABD'deki bu kanlı olayın anısına, her yıl 1 Mayıs'ta gösteriler yapılması yolunda 2. Enternasyonal'in 1889 Paris Kongresi'nde aldığı karar, o günden bu güne on milyonlarca emekçi ve ilerici tarafından coşkuyla yerine getirilmektedir. Bu durum, aynı zamanda, çağımızın en büyük gücü olan

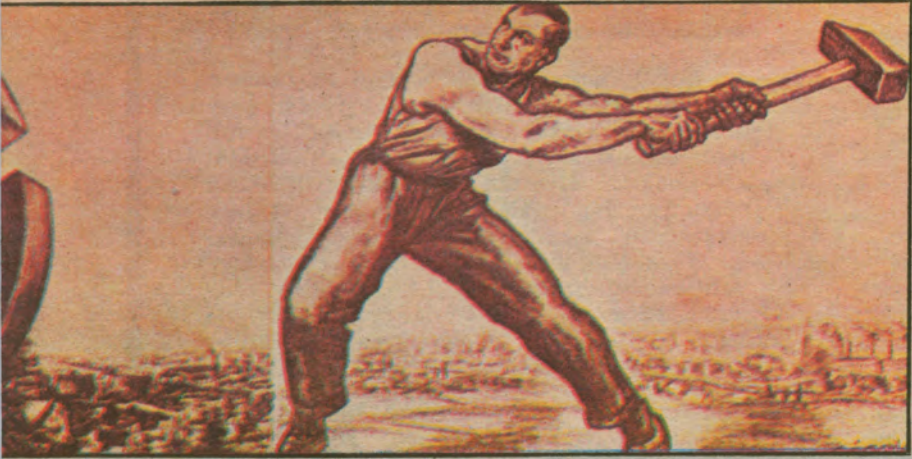
Sosyalizme açılan ileri demokratik devrim için,
ulusal demokratik
cephede birleş!

1 Mayıs
1977'yi
unutma!

1977'80

"Emekçilerin Uluslararası Dayanışması"nın yaşama gücünü de doğrulayan bir olgudur.

Kuşkusuz, Şikago'lu işçiler, giriştikleri eylemlerle, insanlığın böylesi şanlı geleneklerinden birinin temelini attıklarını bilmiyorlardı. Ama çeşitli ülkelerden emekçiler, bugün bile, onların haklı istemler öne süren haykırışlarına karışan silah seslerini unutamıyorlar. Çünkü yüzyıllardan beri, emekçiler için "iş" ve "barış" en önemli yaşam gereksinimleri olmuştur. Bugün, 1 Mayıs'ta, birçok ülkenin ilerici insanı tarafından sosyalizm ideallerinin somut ve büyük gücüne duyulan güvenin ve inancın ifade edilmesi boşuna değildir. 1 Mayıs'ta, ilerici insanlığın böylesi yüce duygularıyla oluşan toplumsal iyimserlik atmosferi, tüm yeryüzünü boydan boya sarıyor. Ama geleceği kucaklayan ve bilimsellikte yoğunlaşmış bu iyimserlik, gericiliğin düşmanıdır ve ona her zaman yabancı olmuştur. Şikago işçilerinin yaşadığı bu acı gerçek, izleyen yıllarda sayısız örneklerini vermiş, bugün de değişmemiştir. Türkiye barış ve iler-

leme güçleri, 1 Mayıs 1977'de 36 ilericinin ölümü ve yüzlerce insanın yaralanmasıyla sonuçlanan hunhar katliamı da bu çerçevede değerlendiriyorlar ve sorumlularının cezalandırılması istemlerini işçi sınıfının savaş yolunun etkisiyle bağlı olarak gündemlerinde her zaman diri tutuyorlar.

Sikago'daki barışçıl işçi gösterileri acımasızca ezildikten sonra, dünyada çok şey değişti. Yıllar, gezegenimizin çehresini de değiştiriyor. Doğal olarak 1 Mayıs'ların yapıldığı koşullar ve buna bağlı olarak kutlama biçimleri ve belgiler de değişime uğruyor. **Y**üzyılın başlarına bir göz atalım. 1 Mayıs, uluslararası bir bayram olarak, ilk kez 1890 yılında ABD, Avusturya-Macaristan, Belçika, Almanya, Norveç, Fransa, İtalya, İspanya ve öteki kimi ülkelerde kutlandı (İngiltere'de 4 Mayıs 1890, Pazar günü). O zaman, emekçilerin en önemli istemleri "8 saatlik işgünü"ydü.

Rusya'da 1890 yılı 1 Mayıs'ı 10 bin Varşova'lı işçinin greviyle geçti. 1892-94 yıllarında 1 Mayıs, Petersburg (şimdiki Lenin-

grad), Nijniy Novgorod (şimdiki Gorki), Tula, Kazan, Kiev, Vilnüs, Varşova, Lodza kentleri proleterlerinin toplantılarıyla kutlandı. 1901 yılında RSDİP'in 1 Mayıs bildirileri yayımlanıp dağıtıldı. Petersburg, Harkov, Gomel, Tiflis ve öteki kentlerdeki işçilerin ilk kez giriştikleri yığinsal gösteriler, "Kahrolsun Mutlakiyet", "Yaşasın Cumhuriyet" belgileri altında yapıldı. Yer yer çatışmalar çıktı.

Benzer eylemler, öbür ülkelerde de gerçekleştiriliyordu. Biçimler farklıydı. Ülkenin koşullarına göre değişiyordu. En önemli belgeler öne çıkartılıyor, uluslararası dayanışmanın önemi vurgulanıyordu. Kutlama biçimleri de farklılıklar gösteriyordu. Yığinsal miting ve yürüyüşler düzenleniyor, bildiriler dağıtılıyor, kimi yerlerde işler yavaşlatılıyor, kentte-köyde açık-kapalı toplantılar düzenleniyordu.

İlk Rus devriminin başladığı 1905 yılında, Rusya'da 1 Mayıs, ülkenin 177 kentinde ve köyünde kutlandı. Bayrama, işçilerden başka köylüler, askerler ve denizciler katıldılar. 1912 yılında, Doğu Sibirya'daki Lena altın madenlerinde çalışan işçilerin gösterilerine ateş açılması, 400 bin işçinin derhal greve çıkmasına yol açtı. Öne sürülen istekler, RSDİP tarafından belirlenenlerdi: "8 saatlik işgünü", "toprak ağalarının elindeki toprakların kamulaştırılması" ve "çarlık hükümetinin devrilmesi", "cumhuriyetin ilanı".

1913 yılı 1 Mayıs grevlerine 420 bin, sonraki yıllarda ise yarım milyonun üzerinde işçi katıldı. Öteki ülkelere oranla, bu sayılar büyük boyutlardaydı. İkin-

ci Rus devrimi, yani çarlığın devrilmesiyle sona eren Şubat 1917 devrimi, utkuya ulaştıktan sonra, 1 Mayıs ilk kez özgürce kutlandı. Elbette belgeler de değişmişti artık ve milyonlarca emekçi "Tüm erk sovyetlere aittir" belgisini haykırıyordu.

Tüm erk sovyetlere, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin utkuya ulaşmasıyla geçti. Böylelikle bayramların niteliği de değişti. İnsanın insanı sömürsüne son verilince, 1 Mayıs özgür emeğin bayramı oldu.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sosyalist sisteminin kurulması, emperyalizmin sömürge sisteminin yıkılması, sosyalizm ve demokrasi güçlerinin sağlamlaşması, çeşitli ülkelerde 1 Mayıs'a yeni bir ruh kazandırdı. Sosyalist ülkelerde 1 Mayıs, emekçilerin "barış ve sınıfsız toplumun en üst aşamasının kuruluşu" uğrunda savaşma kararlılıklarını dile getirdikleri en sevinçli bayramlar niteliğine yükseldi. Sömürge egemenliğine son veren ve politik bağımsızlıklarını elde eden gelişmekte olan ülkelerde ise 1 Mayıs, emperyalizme ve iç gericiliğe karşı ekonomik bağımsızlık ve ilerici toplumsal gelişme için "sömürgecilik ve yenisömürgecilik karşı savaşım" günüdür. Gelişmiş kapitalist ülkelerde emekçiler, çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi, köklü demokratik dönüşümlerin yapılması yolundaki istemlerini dile getiriyorlar, sosyalizmin utkusu için savaşım bayraklarını yükseltiyorlar.

Yığınlarla bağlanmak çoğunluğu kazanmak

İşçi sınıfında, geniş emekçi yığınlarda hoşnutsuzluk giderek artıyor. Demirel'in, gerici, faşist basının «köşeyi döndük, dönüyoruz» sözlerini hergün yaşamın kendisi yaşıyor. «Şu zamları bir yapalım, ondan sonra yaşam ucuzlayacak, işsizlik azalacak» dediler. «Şu devalüasyonu IMF'nin istediğinden de çok yapalım, sonra bir daha yapmayalım» dediler. Fiyatlar, yaşam pahalılığı doludizgin gidiyor. İşsizlik artıyor. 5 milyon kişi, çalışabilir durumdaki her yüz kişiden 20'si açık işsiz. Paranın değeri düşmeye devam ediyor. Doları 70 lira yapan devalüasyonun ardından "mini" devalüasyonlar gelmeye başladı. Bunların ardından bir "kocaman" devalüasyon daha gelecektir. IMF bunu istiyor.

Yalnız işçi sınıfı değil, tüm emekçi katmanlar, köylüler, esnaf ve zanaatçılar büyük bir yıkımın içindeler.

«Anarşiyi durduracağız» dediler. Halkımız 1. MC döneminden beri bu masalı dinliyor. Terör bahanesiyle kazanılmış demokratik haklara elatıyorlar. Baskılar, zorbalıklar arttıkça, demokratik haklar kısıtlandıkça, sıkıyönetim genişletilip sertleştirilince terör daha da tırmanıyor. Terör, halkın demokratik haklarının son kırıntısını da yok etmek için tirmandırıyor.

Türkiye, ABD'nin, NATO'nun soğuk savaş politikasının peşinde korkunç serüvenlere sürükleniyor. Emekçi yığınların ekmeği, aşı kesilip silahlanma için harcanıyor. NATO'nun Avrupa'ya yeni atom füzeleri yerleştirme planını Demirel destekliyor. ABD ile ikili kölelik anlaşmaları imzalanıyor. Ulusal bağımsızlığımız ayaklar altına alınıyor.

Evet, işçi sınıfında, emekçi yığınlarda hoşnutsuzluk hızla artıyor. Bugünkü hükümete oy vermiş yığınların belli kesimleri giderek hükümetten yüz çeviriyor. Yıgınsal çıkışlar gelişiyor, sıklaşıyor. Ama, bugünkü durumda, bu yığınlar henüz çoğunlukla antiemperyalist, demokratik güçlerden yana tutum almış değildir.

■ Devrimin temel yasası

İşçi sınıfının, emekçi yığınların çoğunluğu devrimin zorunluluğunu kavramadıkça ve politik savaşımın içine itilen yığınların sayısında hızlı ve dev bir artış olmadıkça, devrim olanaksızdır. Bir başka deyişle, milyonlarca emekçi, emekçi halkın çoğunluğu devrimden yana kazanılmalıdır.

İçinde bulunulan koşullarda herhangi bir olayla, bir kıvılcımla yığinsal devrimci patlamalar olabilir. Güçler dengesinde ani değişimler olabilir. Bu olasılığı hesaba katmamak, böyle bir gelişmenin gerisine düşmek olur.

Ama devrimci politika, devrimci taktik salt böylesi bir olasılık üzerine dayandırılmaz. Olasılıkları olanaklı hale getirecek olan yığınlarla bağlanmayı, çoğunluğu kazanmayı hedefleyen istikrarlı, yaratıcı, dalıcı, sistematik çalışmadır. Güçler dengesindeki ani bir değişikliğe, ani yığinsal patlamalara hazırlıklı olmak da buna bağlıdır. Olaylar nasıl gelişirse gelişsin, utkuyu kesinleştirecek olan budur.

■ Nasıl bir çoğunluk

Devrimin başarısı için gerekli çoğunluğun kapsamı, içerdiği sınıf ve katmanlar, devrimin çözeceği çelişkiye, devrimin karakterine bağlı-

dır. İşçi sınıfının politik öncüsünün programındaki ulusal demokratik cephe, devrimin bu aşamasında çıkarı olan bütün sınıf ve katmanların, en geniş yığınların, halkın çoğunluğunun baş düşmana karşı, emperyalizme, onun yerli işbirlikçilerine, bir avuç tekelciye, toprak beyine, militarist kliğe karşı işçi sınıfının önderliğinde, işçi-köylü bağlaşıklığı temelinde birleşmesidir.

İşçi sınıfının, en geniş emekçi yığınların, halkın böylesi bir çoğunluğu ulusal demokratik cephede birleştirilmedikçe, devrimci bir hükümetin işbaşına gelmesi, erki elinde tutması olanaksızdır. Devrimin ileri demokratik aşamasını utkuya ulaştıracak olan işte böylesi bir çoğunluktur.

Bu çoğunluk, % 51'lik bir parlamento çoğunluğu değildir. «% 51'lik çoğunluk», burjuvazinin, sömürücülerin kendi azınlık egemenliklerini sonsuzlaştırmak için halka yutturmaya çalıştıkları «çoğunluk» anlayışıdır.

Kesin utku için gerekli olan çoğunluk, biçimsel çoğunluk değil, kazanmak için gerekli olan çoğunluktur. Bu çoğunluğun değişmez, sabit bir sayıya bağlanmış tanımı yoktur. Bu çoğunluk, başta işçi sınıfı olmak üzere bir avuç finans oligarşisi ve toprak ağası dışında kalan tüm halkın örgütlü ve eylemli çoğunluğudur. Bu çoğunluk, sınıf düşmanının her türlü karşıdevrimci direncini her yöntemle bastırmaya yetenekli çoğunluktur. Bu çoğunluk, ancak sert sınıf savaşmaları içinde yığınlarla bağlanmakla kazanılır. Öncüyü güçlendirmekle, yığınlardan kopmamak ve onlardan öğrenmekle, yığınların önünde yürümek ve onları eğitmekle, savaş alanlarına çıkan yeni kadroları öncünün çevresinde örgütlemekle kazanılır.

■ Öncüyü güçlendirmek

Yığınlarla bağlanmanın, çoğunluğu kazanmanın temel, vazgeçilmez koşuludur işçi sınıfının politik öncüsünü güçlendirmek.

Öncüyü güçlendirmekte tutulacak ana halka, fabrika, işyeri örgütlenmesidir. Gücün temel kaynağı, kalesi fabrikalardır. Bunun yanı sıra, köylerde örgütlenmek öncünün güçlendirilmesine yeni bir boyut kazandıran bir adım olacaktır.

Baskılar arttıkça, dernekler, yığın örgütleri kapatıldıkça, savaşım sertleştirilince, yığınlarla bağ kurmanın değişik biçimleri ortaya çıkıyor, değişik savaşım biçimleri kendiliğinden yaygınlaşıyor. Böylesi savaşmaları örgütlemek ve yönetme yeteneğini daha güçlendirmek görevi gündemdedir.

■ Yığınlarla birlikte

Yığınların nabızı elde tutulmadıkça, yığınlarla birlikte yürünmez. Bunun için yığınlar arasında günlük, sabırlı, direngen devrimci çalışma gerekir. Geniş yığınları devrimci savaşıma, öncünün politikasına kazanmanın temel koşuludur bu.

«Ne yapacağını» bilmek için yığınlardan, onların deneyimlerinden, savaşlarından öğrenmek zorunludur. İşçi sınıfına, emekçi yığınlara «akıl hocalığı» yapmaya yeltenen kü-

çükburjuva aydınlarından kökten ayrı bir tutumdur bu. Eyleme katılan yığınların isteklerini, bilinç durumlarını ve psikolojilerini yakından tanımak, iyi incelemek, onları ileriye doğru, gerçek sınıf bilincine doğru ilerletmenin çıkış noktasıdır. Ancak böyle bir incelemeyle yığınların tümünü kavrayacak ve eylemi ileri götürececek canlı, net belgeler ortaya atılabilir. Yığınlardan kopmamanın yolu budur.

■ Yığınların önünde

Yığınlarla birlikte olmak, yığınlarla bütünleşmek, yığınların içinde eriyip gitmek, kaybolmak, yığınların peşine takılmak değildir. «Yığınlarla birlikte, yığınların önünde»: pusula budur.

Yığınlarla önderlik, fabrikalarda ve köylerde hem güçlü, hem yığınların nabzını elde tutan örgüt olmadan başarılamaz. Ama önderlik yalnız bununla da sağlanamaz.

Yığınların içinde, onlarla birlikte yürürken, onlardan öğrenirken, bu yığınların günlük savaşımını, onların güncel istemlerini öncünün öne koyduğu politik hedeflere bağlamak, yığınları aktif politik savaşıma çekmek ustalığını göstermek gerekir. Onları eğitmek gerekir. Bu da etkin bir propaganda ve ajitasyon çalışmasıyla olur.

Yaşam, emperyalizme bağımlı bu çürüten kapitalist düzeni halkın gözünde yerden yere çalmak için sonsuz olanaklar veriyor. Önemli olan, bunları sıcaklığına değerlendirmeyi başarmaktır. Düzenin halk düşmanı özünü halkımızın bilincinde açığa çıkaran politik gerçeklerin sergilenmesini örgütleyebilmektir. Geniş halk yığınları, serüvenci goşist grupların öne sürdükleri gibi «heyecanlandırıcı terör»le, ya da içi kof «devrimci» gevezeliklerle değil, somut olgular temeli üzerinde yürütülecek propaganda ve ajitasyonla eğitilirler, bilinçlenirler.

Bu konuda kolektif propagandacı ve ajitator, kolektif örgütleyici işçi basınına büyük görev düşüyor. Sözlü, yazılı yayın organlarını yığınlar içinde yürütülen savaşlar konusunda haberlerle, somut verilerle beslemek, bu organların izlenmesini, sağlamak, satışını, dağıtımını örgütlemek yığınlarla önderlik etmede dirimsel önem taşıyor.

■ Yeni kadroları örgütlemek

Ortaya çıkan her yığın hareketi, yalnız devrimci savaşımın olanaklarını genişletmekle kalmaz. Politik savaşım alanına yeni, genç, canlı güçleri de çıkarır. O güne kadar bilinmeyen yeni işçi önderleri böyle eylemlerin ürünüdür. Grev alanlarında, yığinsal çıkışlarda ortaya çıkan böylesi işçi önderleriyle öncünün sıralarını güçlendirmek için şimdi çok daha geniş olanaklar vardır. Öncünün sıralarına kazanılacak her yeni ileri işçi, öncünün yığınlarla olan bağlarını güçlendirecek, daha nice işçiyi, emekçiyi öncünün politikasına kazanacaktır.

POLİTİKA'YA YAZARLARINA AYDIN ENGİN'E ÖZGÜRLÜK!

Emekçi yığınların, tüm ilerici, demokratik güçlerin sesi, sözü; işçi sınıfının günlük basını *Politika* yasaklandı. Genel yayın müdürü Aydın Engin, sorumluları, yazarları hakkında tutuklama kararları verildi.

1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesinden beri, ilk kez bir günlük gazetenin yayını "süresiz" durduruldu: *Politika*.

Politika'nın sorumluları, yazarları hırsızlık mı yaptılar? Adam mı öldürdüler?

Halkımızın, ulusumuzun çıkarlarını yerli-yabancı tekelere, Vaşington'a, IMF'lere, NATO'lara peşkeş mi çektiler? Amerika ile ikili kölelik anlaşmaları mı imzaladılar? Faşist terörün yuvası MHP ve yan kuruluşlarını mı desteklediler, savundular?

Politika, yarım milyonu aşkın işçinin tekelere karşı toplu sözleşme savaşımına hazırlandığı bir sırada kapatıldı. O, her zaman işçi sınıfının gerçek çıkarlarının savunucusu olmuştur.

Politika, halkımızın demokratik hakları DGM'lerle, baskı yasalarıyla, olağanüstü durum yasalarıyla boğazlandığı bir sırada kapatıldı. O, halkımızın demokratik haklarının yılmaz savaşçısı olmuştur.

Politika, halkımıza ikili kölelik anlaşmalarının dayatıldığı, Türkiye'nin Vaşington'un kuyruğunda korkunç bir serüvene sürüklendiği bir sırada kapatıldı. O, her zaman ulusal bağımsızlığımızın, onurumuzun ölümsüz savaşçısı olmuştur.

Politika, halkımızın karagün dostu Sovyetler Birliği'ne karşı korkunç bir kampanyanın başlatıldığı; Afganistan devriminin yeni bir aşamaya yükselmesi etrafında büyük bir yalan ve iftira furçasının sürdüğü koşullarda kapatıldı. O, tüm yayın yaşamı boyunca Sovyet düşmanlığına karşı savaşmış, proletarya enternasyonalizmine bağlı kalmıştır.

Politika, ABD'nin, NATO'cuların soğuk savaşı kışkırtıkları, bölgemizi savaş ateşleriyle tutuşturmaya hazırladıkları bir sırada kapatıldı. O, "Sömürsüz, savaşırsız bir Dünya" belgisini başından hiç indirmemiş, yılmaz bir barış savaşçısı olmuştur.

Politika, bu onurlu savaşında Ali İhsan Özgür'ü şehit vermiştir.

Politika'yla, onun yazarlarıyla dayanışma, emperyalizme, NATO'ya, onun işbirlikçilerine karşı bağımsızlık, özgürlük, ekmek savaşıyla işte böylesine bağlıdır.

Politika'ya, yazarlarına, Aydın Engin'e özgürlük!

Politika'yla, onun yazarlarıyla dayanışma, emperyalizme, NATO'ya, onun işbirlikçilerine karşı bağımsızlık, özgürlük, ekmek savaşıyla bağlıdır!

Politika'yla uluslararası dayanışma!

ULUSLARARASI GAZETECİLER ÖRGÜTÜ'NÜN CUMHURBAŞKANI'NA GÖNDERDİĞİ PROTESTO TELGRAFİ

Sayın Başkan,
İstanbul'da çıkan *Politika* gazetesinin redaktörü sayın Aydın Engin'in, Türk organları tarafından hapsedildiğini ve gazetecinin askersel mahkemeye çıkarılmak tehlikesi altında bulunduğunu büyük bir endişeyle öğrenmiş bulunuyoruz. Yine bu son günlerde, bir Türk gazetecisinin daha, Türkiye Radyo ve Televizyon Derneği Başkanı sayın Erkan Oyal'ın da hapsedildiğini öğrendik.

Bu olgular, *Politika* gazetesinin kapanması ile birlikte, dünya demokratik gazetecilik çerçevesinde ciddi endişeler uyandırıyor.

Sayın Başkan,
Bizim meslek arkadaşımız olan bu gazetecilerin özgürlüklerine kavuşmaları için devlet başkanlığı otoritenizi kullanmak isteyeceğinizi umuyoruz. Bunun yanı sıra, olaylardaki Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası prestijine gölge düşüren ve söz ve haberleşme özgürlüğü ilkelere ters düşen bu tehlikeli gelişmeye son vermek için bütün elinizden geleni yapacağınızı umuyoruz.

Sayın Başkan,
Derin saygılarımızı sunarız.

Uluslararası Gazeteciler Örgütü
Genel Sekreteri

Politika'yla omuz omuza!

○ Yılmaz GÜMÜŞBAŞ

(TGS Ankara Şube Başkanı)

Bir günlük gazete, "yazarları hakkında bazı davalar açıldığı" gerekçesiyle kapatılıyor. O günlük gazetenin Genel Yayın Müdürü, yazdığı bir yazıdan dolayı tutuklanıp cezaevine kapatılıyor. Başta Yazışleri Müdürü olmak üzere üç yazarına tutuklama kararı veriliyor... *Politika*'nın iki ayı aşkın süredir kapalı tutulması sonucu yüzlerce basın emekçisi açlığa itiliyor... Ve bütün bunlar, "terörizm" gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetim tarafından yapılıyor. Buna "evet" demek, bunu onaylamak en basitinden demokrasiye olan tüm inançların yitirilmesi.

Demokrasiden sözeden hiçbir ülkede, bir günlük gazetenin, hakkında kimi davalar açıldığı gerekçesiyle, kapatılması düşünülemez. Demokrasiden sözeden hiçbir ülkede, yazdığı yazı nedeniyle yazarların tutuklanması ve tutuklu olmaları olağanüstü olumsuz koşullarda bekletilmesi düşünülemez. Demokrasiden sözeden hiçbir ülkede, yüzlerce basın emekçisi bir tek kararla açlığa terk edilemez. Ve demokrasiden sözeden hiçbir ülkede, tüm bunlar büyük bir suskunlukla seyredilemez.

Eğer bütün bunlar oluyorsa, işte o zaman demokrasiden sözeden politikacıların, demokrat olduğunu söyleyen aydınların, yazarların şapkalarını önlere alıp şöyle iyi bir düşünmesi gerekir.

○ Yılmaz ATEŞ

(Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı)

Kapitalist, emperyalist düzenin soygununu, sömürsünü gizlemeye çalışan hatta savunan burjuva basın organlarına alabildiğine özgürlüklerin tanındığı, basının giderek tekelleşerek tek ses oluşturulmasına gidildiği bir dönemde, *Politika* gazetesinin kapatılması, yazarlarının, gazeteci katillerinin elini kolunu sallayarak çıktığı cezaevlerine tıkmaları anlamlıdır.

İşçi sınıfından yana ilerici demokratik basın organlarına uygulanan ekonomik ambargoya rağmen yayının sürdürmeye kararlı olan *Politika*'ya burjuva demokrasisinin basın özgürlüğü tanımamakta, anayasa çiğnenmektedir. Anayasa çiğnenerek, basında yaratılan boşluğun kısa sürede yine *Politika* ile doldurulacağına inanmak istiyoruz. Soygunun, sömürünün kaldırıldığı düzen için tüm basın emekçileri *Politika* ve mensubu arkadaşları ile omuz omuzadırlar.

○ Örsan ÖYMEN

(Milliyet Gazetesi Yazarı)

Bildiğim kadarıyla Kahramanmaraş olayları ardından ilan edilen sıkıyönetimin ödevi, Türkiye'deki silahlı terörün kaynaklarına eğilmek idi. Alacağı etkin ve yansız önlemlerle terörün üstesinden gelecekti.

Gene bildiğim kadarıyla "fikir suçu, düşünce suçu" gibi çağdışı kavramları kapsayan ceza yasalarımızdaki hükümler sıkıyönetim yargı organlarının uğraş alanı dışında idi.

Oysa görüyoruz ki, gerek kimi gazeteci ve yazarların düşünce ve yazılarından dolayı gözaltına alınıp tutuklanmaları, gerekse gazete kapatılması giderek sıkıyönetim organlarının uğraş alanı içine sokulmaya başlanmıştır.

Siyasal çizgisi ne olursa olsun bir gazetenin kapatılması, Batı demokrasilerine özenen, hukuk devleti ilkesini anayasalarına yerleştiren ülkeler için çağdaş bir davranış değildir.

Hele hele, kapatma gerekçesi o gazete hakkında çok sayıda dava açılmış olmasına dayandırılıyorsa...

Üstüne üstlük gazetenin yazarları da düşüncelerinden dolayı içeri alınırsa, bu tür önlemlerin savunulacak yanı yoktur.

Politika gazetesinin kapatılması ve yazarlarının tutuklanması olayının acı olan bir başka yanı, gerek "özgürlükçü demokrasi" sözcüklerini dillerinden düşürmeyen politika liderlerinin, gerekse kağıt sübvansiyonu kaldırıldığında, sayfa sayıları kısıtlandığında "basın özgürlüğü" bayrağını kaldıran "bab-ı ali" basınının bu konudaki suskunluğudur. Bu suskunlukta yazarlar olarak bizlerin hiç mi payı yok? Elbette var. Bu ayıp ta bize yeter.

... 21 yıllık ambargo, tehdit, saldırılar, Küba'ya diz çöktüremediler. Hiçbirşey halkların savaşımını durduramaz; ama söylediğimiz ve yine tekrar ettiğimiz gibi, devrim gönüllü bir aptıdır. Yani, 10 milyondan gitmek isteyen birkaç bine kapılar açıktır. ...»

FİDEL CASTRO

Küba'dan

pençenizi

çekin !

"Sığınma" olayı ve perde arkası

Nisan ayı içinde gerici basının Küba'da Peru büyükelçiliğine sığınan ve iltica isteyen binlerce Kübalı'dan söz etmeye başladı. Bunu, Küba devrimini karalama kampanyası izledi. Bu kadar tananasi koparılan olay ne idi?

1 Nisan günü silahlı bir grup Kübalı, Peru büyükelçiliğinin kapılarını zorladı ve kendi yurttaşlarından bir Kübalı polis memurunu öldürerek içeri girdi. Son zamanlarda, Küba'da vize alamayan adi suçlular, kaçaklar, vb. yabancı elçilikleri bu konuda zorlamaktaydılar. Elçiliklerin tavrı bu tür zorlamalara karşı genellikle olumsuz oluyordu. Ancak son olayda, Peru hükümeti, olaya uluslararası diplomatik sığınma kurallarına uygun bir çözüm getirmeyi. Küba'daki görevliyi öldürmelerine karşı hiçbir tepki göstermedi. Bu kaatillerin elçiliğe sığınmasına göz yumdu. Bu bir rastlantı değildi. Bu, ABD emperyalizminin planladığı, yandaşı Peru

hükümetinin de üzerine düşeni yaptığı provokasyonun giriş bölümüydü.

Peru elçiliğinin kaatillere göz yumması üzerine, Küba hükümeti, tüm güvenlik görevlilerini büyükelçilikten çekti ve sorumluluğu Peru hükümetine devretti. Kamuyunda fırtınalar kopartacak biçimde tezgahlanan olay istenilen biçimde gelişti; kısa bir süre içinde sayıları birkaç bini bulan adi suçlu, hırsız, kumarbaz, toplum dışında kalmış asalak unsurlar aileleri ile birlikte elçiliğin bahçesinde toplandılar.

Bunun üzerine Küba hükümeti ne yaptı? Bundan önce de göçmenler konusunda aldığı tavrı yineledi. Küba hükümeti, Kübalı kanı akıtarak yasal olmayan yollardan zor kullanarak ülkeden çıkmak isteyenlere izin veremez; ancak öbürleri, gitmek istedikleri ülkeden vize alabilen Kübalılar, istedikleri yere göç edebilirler, dedi.

Emperyalizmin işine gelenler ve gelmeyenler

• Emperyalizmin "zavallı Kübalıları", "özgürlüğü seçenler", bu adi suçlular, asalaklar mı?

Peru elçiliğinin bahçesini dolduranların çoğunluğunun, tavırları, konuşmaları, giyimleri ile oldukça "seçilmiş" bir grup olduğunu aktarıyor olayı yerinde izleyen gazeteciler... Bu kadar toplum dışı unsur, adi suçlu, vb. asalak nasıl biraraya gelmişti? Kübalılar elçilik civarından geçerken bunları kınamak, nefretlerini belirtmekten kendilerini alıkoymıyorlardı. Hatta olaylara neden olmasın diye elçilik çevresinde Küba hükümeti güvenlik önlemleri almıştı.

Evet, zavallıydı bu insanlar; çünkü maşaydılar... Kendi ülkelerine ihanet etmekteydiler.

1959 Devrimi öncesinde de her yıl binlerce Kübalı ABD'ye akın ediyordu. Devrimin ilk yıllarında ise kanlı diktatör Batista rejiminin kokuşmuş burjuvazisi ve yandaşları kaçırdıkları sermayeleriyle birlikte Miami'de ve Porto Riko'da çeşitli kirli ve karanlık işler çevirdiler. ABD ise bu mülteci grubuna özel bir ilgi gösterdi.

Göçmenler, göçtükleri yerlerde özgür ve geleceğinden emin kişiler olamadılar. Ama karanlık kârlar peşinde, parabalaları oldular. İşsizlik, enflasyon ve ırk ayrımından nasiplerini aldılar. CIA ve FBI'nın kiralık kaatilleri oldular. CIA'nın kurduğu gizli orduda, Küba'ya Domuzlar Körfezi (Playa Hiron) çıkartmasını gerçekleştirdiler.

Onlar, sabotaj, terör ve suç tekniğiyle donatılıyorlar. Onlar, Allende'nin dışişleri bakanı Letteier'in kaatili, Şili'de Pinoçet'in vurucu gücü, Güney Afrika polislerinin yedekleridir.

İşte "zavallı Kübalılar" bunlardır.

• Emperyalizmin "aç, susuz, baskı altındaki" Kübalılarına tankerler yiyecek taşıyor, "dokunulmazlık" belgeleri veriliyor.

Elçiliğin içine giren kişilerin gereksinimlerini karşılamakta "resmi" olarak Peru elçiliği görevliydi. Ancak, bir iyiniyet kanıtı olarak onların tüm gereksinimlerini karşılamak görevini Küba hükümeti üstlendi. Emperyalist propagandanın hiç sözünü etmediği, elçiliğin yanındaki spor sahasına yerleştirilen su ve süt tankerleri ve gıda maddeleri taşıyan kamyonlar, acaba orada gösteri mi yapıyorlar?

Ayrıca, elçiliğin karşısına bir geçici büro kurulmuş. Elçiliğe gelenlerden, is

teyenlere evlerine dönüp geceyi geçirebilmeleri için "dokunulmazlık" belgesi veriliyor. Şimdiye dek bu büroya 3.187 kişi başvurmuş.

Ve yine elçiliğin karşısında bir bina da, göçmenlere hizmet amacıyla 24 saat açık bir hastane kurulmuş.

Gericici basında bunların hiçbirinden söz edilmemesi olağanüstü değil. Adi suçlu da olsa, asalak da olsa insana her zaman insanca davranılabileceğini emperyalistlerin anlaması beklenemez!

• Küba mı göçmenlere izin vermiyor, yoksa göçmenleri alan mı yok?

Emperyalist propaganda, "sevkiyat durduruldu" yaygarasını koparıyor. Küba hükümetinin göçmek isteyenlere karşı tutumu konusunda kuşku yaratmak istiyor. Oysa neden durdu sevkiyat? Çünkü göçmenlere kapılarını gerçekten açmıyorlar. Peru, vize sayısını kısıtlıyor; ABD, her başvuruyu tek tek inceleyeceğini açıklıyor; Kosta Rika, göçmenlerin bir kısmını alabileceğini söylüyor. Yani engelleyen Küba hükümeti değil, kendileridir. Küba hükümeti göçe karşı değildir.

Emperyalist propaganda, bu konuda işine gelmeyen şeyleri söylemiyor. Nelerdir söylemedikleri?

• Küba hükümeti, 1978'den bu yana göç konusunda yurtdışındaki Kübalılar ile doğrudan ilişki kurmuştur.

• Küba hükümetinin önerisi ile 3.600 tutuklu ve ailesi af olunarak 400'er kişilik gruplar halinde istedikleri yere gitmekte serbest bırakılmıştır.

• Birbirlerinden ayrılmış ailelerin birleşmesi için akrabalarının yanına gitmeleri sağlanmıştır.

• Ocak 1979'dan bu yana 100.000 Kübalı göçmen Küba'ya dönüp, kaçtıkları ülkeyi ziyaret etmişlerdir.

Burjuva basını bütün bunları söylemiyor. Peru elçiliğine sığınanlardan 476'sının göçmekten kesin olarak vazgeçtiğinden de söz etmiyor.

Kübalı göçmenler arasında, genç kuşaklarda Kübalı olmaktan övünç duyan Kübalı ilerici gençlik hareketinin başladığını, bu gençlerin Küba'yı ziyaret edip, gönüllü olarak üretim faaliyetlerine katıldıklarını ise hiç söylemiyor.

Ne kalıyor geriye o zaman? Bu olayın ardına gizlenerek, Küba devriminin kazanımlarına saldırmak; Latin Amerika'da 21 yıldır emperyalizmin tüm tezgahlarına karşı dimdik ayakta duran sosyalist Küba'yı karalamak...

ABD emperyalizminin savaş kışkırtıcılığı, Ortadoğu'da olağanüstül boyutlara ulaştı. Vaşington İran'a karşı açık bir savaş hazırlığı içindedir. ABD, NATO içindeki bağlaşıklarının da bu konuda tavır almalarını istemektedir. Carter'ın güvenlik danışmanı Brzezinski, İran'a karşı saldırıya geçme olasılığının arttığını ve ABD'nin bağlaşıklarının İran'a karşı baskı önlemlerini koşulsuz desteklemelerini istiyor.

ABD emperyalizminin uluslararası durumu sertleştirme politikası karşısında, Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler ve dünya komünist hareketi bu tehlikeli girişimleri önleme yönünde tarihsel sorumluluklarını ortaya koyuyorlar. Soğuk savaşa dönüş izin vermemek, yumuşa-

mayı savunmak ve ileri götürmek için aktif bir savaş yürütülüyor.

Fransız Komünist Partisi ile Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin, Avrupa Komünist ve İşçi Partileri'nin temsilcileri ile 28-29 Nisan günlerinde Paris'te güvenlik, yumuşama ve silahsızlanma konularında toplantı yapılması önerisi de bu anlamda önem taşıyor.

Paris toplantısı girişimi, bugün dünyamızın barış ve güvenliğine yönelen büyük tehlikeden ötürü yaşamsal bir zorunluluktur. Dünya komünist ve işçi partileri arasında bu konularda yapılacak görüş ve deneyim değiş tokuşu, barış hareketinin daha da güçlenmesinde; her ülkede çeşitli politik, toplumsal ve dinsel güçlerle diyalog kurulmasında ve ortak eylemler yürütme konusunda etken olacaktır. Ö-

Kalıcı barış yönünde yapıcı girişim

te yanda, Avrupa'nın barışçı yolda gelişmesine katkıda bulunacak böylesi önemli bir girişime, partilerin bağımsızlığı ilkesinden hareketle karşı çıkan

İtalyan Komünist Partisi gibi partilerin tavrının da komünist hareketin barış ve silahsızlanma konusundaki temel görevlerine ters düştüğünü belirtmek gerekir.

Paris toplantısı girişiminin, Türkiye açısından da yaşamsal bir önemi var. Türkiye, ulusal bağımsızlığını hiçe sayan anlaşmalarla ABD'ne daha da bağlanırken, bölge barışı ve güvenliği için de tehlikeli bir konuma giriyor. Pentagon, Ortadoğu serüvenlerine Türkiye'yi de sürüklemek amacındadır. ABD, 29 Mart'ta Ankara'da imzalanan ikili kölelik anlaşmasının verdiği yetkiyle, Türkiye'ye Ortadoğu'da ne yapması gerektiği konusunda direktifler yağıdırıyor; git-tikçe daha saldırgan ve onur kırıcı bir dil kullanıyor. Dışişleri bakanlığı

yetkilileri ise İran'la Türkiye'nin ilişkilerinin özelliği, İran'la dostluk ilişkilerinin sürdürüleceği gibi kamuoyunu yanıltıcı, Pentagon'un tehlikeli planlarını gözden kaçırtan açıklamalarda bulunmakla yetiniyorlar. Böylesi koşullarda bu toplantı, Avrupa'da olduğu gibi Türkiye'deki barış hareketine, barış ve silahsızlanma savaşımında en geniş güçlerin eylem birliğinin sağlanmasına ışık tutucu olacaktır.

Ülkemiz barışsever güçleri, Avrupa Komünist ve İşçi partileri temsilcilerinin Paris toplantısı önerisini yürekten desteklemeli, bölgemizde yeni savaş ocaklarının tutuşturulması yerine halklararası "dostluk ve işbirliği" belgisini somut temellere oturtacak bu tür girişimleri yığınlar içinde yaygınlaştırmalıdır.

Geçtiğimiz günlerde Havana'da 1 milyon üzerinde kişinin katıldığı bir gösteri oldu. Yüzbinler "Küba halkı buradadır", "Küba işçilerindir", "Hainler dışarıya", "Yankee'ler Domuzlar Körfezi'ni Çıkartmasını Unutmayın" diye cınlattı Havana'nın mavi göğünü. Yüzbinlerin sesi, emperyalist propagandanın hiç sözünü etmediği, emperyalizmin bağrında, ABD'nde, Venezuela'da, öbür Latin Amerika ülkelerinde yaşayan ve Küba'lı olmaktan gurur duyan göçmen Küba'lı gençlerin örgütlerinde, Antonio Maceo ve Venceremos tugaylarında yankılandı.

Küba halkı, devrimlerinin utkusunu hedefleyen karşı-devrimci kampanyaya karşı, 8 Mayıs'ta, "Küba'dan Ellerinizi Çekin!" kampanyası başlatıyor. Kampanya, ABD'nin Karayipler'de yapacağı manevranın tarihine denk geliyor.

ABD ve işbirlikçileri 21 yıldır Küba'ya karşı ekonomik ambargo uyguluyorlar. Kü-

ba'ya ABD'nden yaşamsal önemi olan ilaç türünden maddelerin bile gönderilmesi yasak. ABD'ne bir gram Küba şekerinin bile girmesine izin yok! Yılların ekonomik bağımlılığını, yoksulluğunu Küba bu koşullarda aşmaya çalışıyor. Halkının direngenliğine ve dünya sosyalist sisteminin, özellikle Sovyetler Birliği'nin dostluk ve dayanışmasına güveniyor. 1972'de EYK'ne üye olduğundan bu yana, Küba'nın dışarıya sattığı malların % 60'ını sosyalist ülkeler alıyor. Küba, SSCB'nin yardımı ile 170 endüstri projesi gerçekleştirdi.

Emperyalistler Küba halkını aç bırakarak devrimi yıkacaklarını umdular, sökmedi. Küba'ya askersel çıkartmalar

yapıyorlar, geri püskürtülüyor. KÜBA DİMDİK AYAKTA DURUYOR! Küba, hâlâ geri kalmışlığın etkisi altında bir ülke; ancak 21 yılda çok yol aldı. ABD'nin başını çektiği ticaret ambargosuna karşın toplumu yeniden kurma yolunda sıfırdan başlayarak ilerledi.

Küba'da, devrimden sonra tarım reformu yapıldı, bütün işletmeler ulusallaştırıldı.

Yalnızca tarıma bağlı bir ülke olmaktan çıkıp, tarım-sanayi ülkesi olma yoluna girdi.

Kübalı gençler işsizliği ve enflasyonu tanımıyorlar.

Küba'da okuma-yazma bilmeyen insan sorunu kalmamıştır. İlkokuldan üniversitenin sonuna kadar öğrenim

parasızdır.

Küba'da Batista zamanında dünyada en yüksek olan çocuk ölüm oranı, bugün binde 22,3 ile dünyada en düşüktür. (Türkiye'de bu oran binde 150'nin üzerindedir.)

Küba, bütçesinin yarısını sağlığa ve öğrenime ayırmaktadır.

Küba'da tüm sağlık hizmetleri parasızdır.

Küba, bütçesinin yarısını sağlığa ve öğrenime ayırmaktadır.

Nüfusun büyük çoğunluğu kira ödememektedir.

Yerleşim yerlerinden % 70'den fazlasının elektriği vardır. Bu oran Latin Amerika'da en yüksek orandır.

Küba'da vergi diye birşey yoktur.

• Temel gereksinim maddelerinin çok düşük olan fiyatları 20 yıldır değişmemiştir.

Küba'da ücretler ve toplumsal güvenlik yeni yasalar ile daha kapsamlı ve halkın çıkarlarına uygun hale getiriliyor. Bu tür yasaların taslak metinleri işçilerin katıldığı binlerce toplantıda geliştirilen yüzlerce öneri çerçevesinde hazırlanarak ulusal meclise geliyor. Yani, halkın çıkarına olan yasalar, başta işçiler olmak üzere geniş halk yığınları tarafından toplumsal olarak hazırlanıyor.

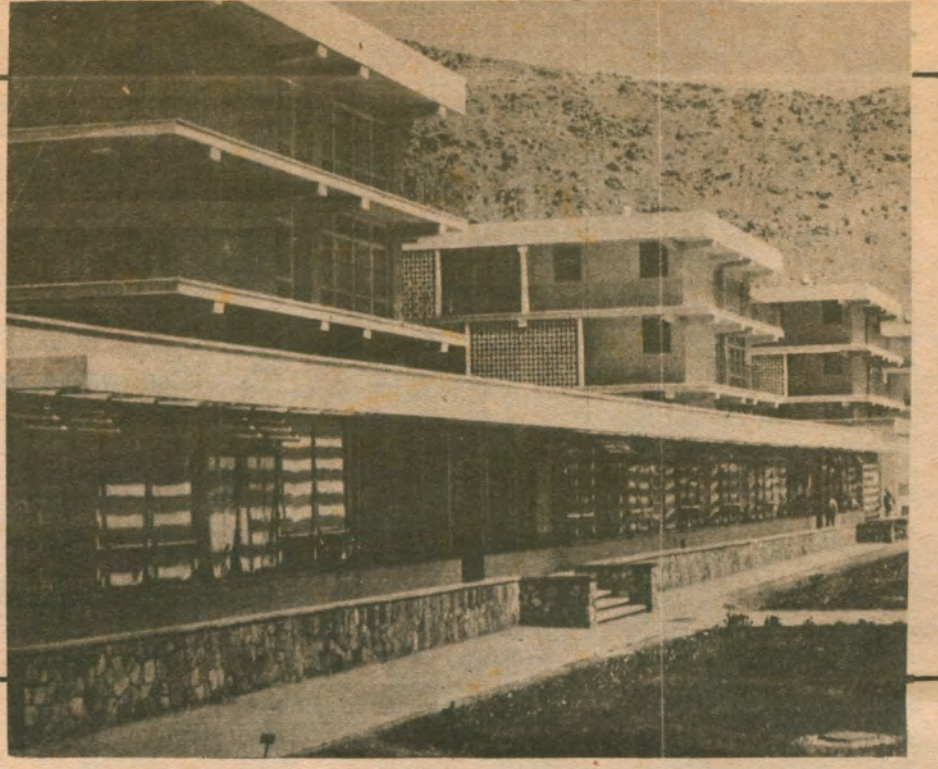
Küba devriminin ekonomik, toplumsal kazanımlarını bölgedeki ülkeler de görüyorlar, etkileniyorlar. Bu anlamda Küba, ABD için giderek daha tehlikeli bir rakip haline geliyor.

Küba'yı ayakta tutanlar, Küba'yı terketmek istemeyenlerdir. ABD emperyalizmini rahatsız eden, Carter'ın uyku-larını kaçıranlar da bunlardır. Küba halkı Küba'dadır; devrimin kararlı bekçisidir.

Küba'yı ayakta tutanlar, Küba'yı terketmek istemeyenlerdir. Küba halkı, Küba'dadır; devrimin kararlı bekçisidir!

Afganistan halkı yeni toplumun temelini atıyor

• Kabul'de Sovyet yardımı ile kurulmuş olan, 7 alanda mühendis yetiştiren "Politeknik Enstitüsü"

Şebergan Fabrikasının Üç rolü

Shebergan fabrikası Afganistan'da Sovyetler Birliği'nin yardımlarıyla kurulmuş; bir bölümü elektrik, diğer bölümü kimyasal gübre üreten bir kombina. Kombina 100'ü kadın olmak üzere, 3.000 işçi çalışıyor.

Balh eyaleti için Şebergan, ekonomik öneminin yanı sıra birçok bakımdan önem taşıyor. Devrim hükümetinin sanayileşmeden ne beklediğini sergiliyor. Fabrika, burada çalışanların yaşamını değiştiriyor. İşçiler, bir Afgan köylü çocuğunun rüyasında bile göremeyeceği, basit ancak 2-3 odalı, tuvaleti içinde, akarsuya ve elektrikle sahip konforlu konutlarda yaşıyorlar. Bu sitede aynı zamanda bir yüzme havuzu, spor alanı, bir açık hava sineması, bir kültür evi, tam gün çalışan bir hastane ve bir okul var. Böylece, Şebergan kombinası, insanların sosyo-kültürel yaşama katılmasının olanaklarını yaratıyor.

Öte yandan Şebergan hem bir fabrika, hem de bir eğitim kurumu. İşçiler fabrikada iş niteliklerini yükseltiyorlar. Bu da ücretlerine yansıyor. Kimi işçiler Sovyetler Birliği'nde teknik eğitim görmeye gidiyorlar. Afganlı uzman sayısı giderek artıyor. Başlangıçta fabrikada 350 Sovyet mühendisi ve teknisyeni varken, bugün bu sayı 120'ye düşmüş durumda.

Şebergan'ın politik bir eğitim merkezi işlevi de var. Fabrikadaki 3.000 emekçiden 400'ü Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP) üyesi, % 90'ı sendika üyesi. Ayrıca fabrikanın güvenlikten sorumlu, gönüllü silahlı grupları da var.

Bu açıdan sanayileşme üçlü bir rol oynuyor. Yaşam düzeyini yükseltiyor, daha yoğun bir politik olgunluğa elverişli koşulları yaratıyor, işçi sınıfını doğuruyor.

Hükümet de devrime sağlam temeller oluşturmak için bu konuyu propagandasının kilit noktası yapıyor.

Kuzey'de İki Kooperatif

Afgan köylüleri toprak renginde: Kurutulmuş çamurdan yapılmış kubbeli damlı alçak evler. Yüzyıllar

boyunca burada halkın yaşamı hiç değişmedi. Köylüler herşeyleriyle feodal beylere bağıydılar. Büyük feodal aileler de yalnızca toprağa değil, aynı zamanda ticarete, bankalara, yönetime, hükümet organlarına da egemen diler.

Köylüler, böylesi bir güç birikimi karşısında ne yapabilirlerdi?

1978 Nisan Devrimi ile bu yüzyıllık yapı ağır bir darbe yedi.

Ancak Amin zamanında uygulanan toprak reformu yetersizdi. Topraklar köylülere dağıtılıyordu ama, tarımsal araç, tohum ve kredi verilmiyordu. Öngörülen 5.000 kooperatiftan ancak 1.000'i kurulabilmişti. 1979 Aralık ayında, Babrak Karmal'ın erke gelişinden sonra toprak reformu yeniden ele alındı. Bunun sonuçları Balh bölgesinde izlenebilir. Balh, 74 kooperatifiyle Afganistan'ın diğer kentlerine oranla bu konuda rekor kırıyor.

Patangan ve Torkmanabat Kooperatifleri

Patangan kooperatifi 14 köyden 520 aile reisini topluyor; bu da nüfusun 60'ı. Birbuçuk yıl önce kurulan bu kooperatif pamuk ve buğday üretiyor. Başlangıç çok güç olmuş. Kooperatifin başkanı karşılaştıkları sorunları anlatıyor. Sorunlarının çözümüne hükümetin para, malzeme, tohum ve gübre sağlaması yardımcı olmuş. Bu yardım ise Sovyetler Birliği tarafından gerçekleştirilmiş.

Kooperatife niye üye oldukları sorulduğunda, köylüler, çeşitli yanıt veriyorlar. Kimisi kooperatif üyeliği sayesinde feodal beyin kendilerini sömüremediğini; bazıları aralarında herşeyi tartışıp, çözümlenmeye çalıştıklarını, bir başkası ise kooperatifin müslümanlığa aykırı olmadığını belirtiyor.

Torkmanabat kooperatifi dağların eteklerinde, 720 hektarlık bir alana eskiden sahip olan feodal beyin arazisi üzerinde kurulmuş. Torkmana-

bat'ta diğer kooperatifden farklı olarak bugüne kadar ekilmemiş toprakları da ekme-yi ve işlemeyi kararlaştırmışlar.

Kooperatifin başkanı Nurla 35 yaşında. Çocukluğundan beri ağının topraklarında tarım işçiliği yapmış. Nurla, şimdi kendi toprağında işçilik yapıyor; akşamları da okula gidiyor. Baskı rejiminin elinden aldığı eğitim hakkını kullanıyor.

Nurla, okula Mazhar-ı Şerif'e gidiyor, çünkü kendi köylerinde okul yok. Devrim henüz çok genç; ve yapılacak çok şey var. Örneğin iki kooperatifte de henüz tek bir kadın yok.

Torkmanabat'ta Demokratik Halk Partisi örgütlü. Burada gönüllü bir savunma grubu da var. Bölge karşıdevrimci girişimler pek olmamasına karşın onlar yine de binaların, tarım araçlarının ve değerli biçilmez traktörlerin yanında nöbet tutuyorlar. Onlar için Afgan yaşamının ayrılmaz iki düzeyi var: Karşıdevrimin yolunu tıkamak ve yeni toplumun temelini atmak...

Babrak Karmal'ın L'Humanite'ye Demeci

Amerikalılar İran'daki üslerini yitirdikten sonra Afganistan çekici bir avdı. Amin'in cinayetlerini ve bu cinayetlerin Nisan Devrimi'ni ezici bir çoğunlukla selamlayan halk arasında yarattığı etkiyi azami şekilde kullanan Washington ve suç ortakları karşıdevrim örgütlenme olanakları sağlamışlardır. Bun-

lar bize karşı ideolojik savaş başlatmak için de kitle iletişim araçlarından yararlanmasını bilmişlerdir. Ama daimi bağlaşımlar olan Sovyetler Birliği'nin yardımıyla ülkemize el koyma hareketlerinin başarıya ulaşmasını engelleyebildik. ... Halen burada bulunan sınırlı Sovyet askeri kontenjanının geri çekilme tarihi ilk

elde çeşitli şekillerde işlerimize karışanların tavrına bağlı olacaktır. Günümüzdeki gerilime sürekli bir çözüm ancak derhal ve tamamiyle ve de kayıtsız şartsız bir şekilde her çeşit işlerimize karışma biçimi ve de özellikle topraklarımızı karşı her türlü silahlı saldırı sona erdirilirse sağlanabilir.

Afganistan'da Devrim

İki Yaşında

27 Nisan Devrimi'nden bu yana iki yıl geçti. Afganistan halkı kendisini utkuya ulaştırarak özverili savaşını kararlılıkla sürdürüyor. Devrimin kazanımlarını iç ve dış gerici karşıdevrimci korumak, ülkesinin ulusal bağımsızlığını, egemenliğini güçlendirmek için savaşıyor. Devrimci kazanımları savunup, yeni toplum düzenini kurmak için canla başla çalışıyor.

Emperyalizm ve gerici çevreler Afganistan devrimini yok etme ümidini yitirmiş değillerdir. Provokasyonlar, saldırılar sürüyor. Ülkemizde de emperyalizmin borazanlığı yapan gerici basın bu konuda her gün yalan kusuyor. Afganistan'daki karşıdevrimci çetelerin temsilcileri Ankara'da devlet yetkilileri ile görüşüyor; Afgan halkına karşı kullanılmak üzere savaş malzemesi istiyorlar.

Afganistan halkı haklı savaşında yalnız değildir. Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler ve dünya demokratik kamuoyu, Afganistan halkının yanındadır. Afganistan halkı kararlıdır, inançlıdır ve güçlü dostları vardır.

ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarları açısından Afganistan olayını nasıl kullandığını teşhir etmek, Afganistan gerçeği konusunda gerici basının saldırısını boşa çıkarmak; Afgan halkının haklı savaşımını yığınlara her fırsatta anlatmak ülkemiz ilerici barışsever güçlerinin önünde güncel ve önemli bir görev olarak duruyor.

1. Trakya Köylü Kurultayı yapıldı

Köylüler seslerini yükseltiyor !

KÖY-KOOP Yönetim Kurulu'nun Bölge Kurultayları toplama kararı doğrultusunda, 1. Trakya Köylü Kurultayı 19 Nisan'da Kırklareli'nin Babaskei ilçesinde toplandı.

Kurultay, bir yandan sermayenin tüm emekçilere yönelik ekonomik, politik saldırısını, öte yandan özel olarak köylülerin kendi örgütlerine yönelik baskıları ele aldı, savaşım doğrultusunu çizdi.

Kurultay'ı açış konuşmasında, KÖY-KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan şöyle dedi: «Mevcut hükümet erke geldiğinden bu yana sürdürdüğü uygulamalarla gerek üreticilerin, gerekse bu üreticilerin oluşturduğu demokratik kitle örgütlerinin kırsal alanda varlıklarını sürdürmelerini olanaksız hale getirmek istemektedir. Son devalüasyon ve zamlar gerek

tarım girdilerinin gerekse temel tüketim mallarının fiyatlarında fahiş artışlar yaratırken, verilen düşük taban fiyatları ve izlenen yanlış destekleme politikaları sonucu üretici şaşkına dönmüştür. Üreticilerin ekonomik ve demokratik örgütleri ise, Anayasa'nın 51. maddesine tamamen karşıt bir biçimde destekleme yerine, köstekleme ile karşılaşmaktadır. Ancak üreticiler baskılar karşısında yılmayacak, izlenen yanlış politikalara sessiz ve tepkisiz kalmayacaktır. Üretici köylüler örgütlü savaşımını sürdürmektedirler. Nedim Tarhan, bundan sonra yapılacak bölgesel köylü kurultaylarının özünün, genelinde «Temel Hak ve Özgürlükleri Korumak» olduğunu belirterek, «Ülkemizde verilen antifaşist savaşımında üreticiler yerlerini ve önemlerini kavramışlardır.

Bunun kanıtını, yığınsal katılımların gerçekleştiği köylü kurultaylarında göstereceklerdir» demiştir.

1. Trakya Köylü Kurultayı'na katılan köylülerin oluşturduğu komisyonların raporları okunduktan ve köylülerin yaptığı konuşmalardan sonra söz alan Maden-İş Sendikası Eğitim Dairesi Müdürü Süleyman Üstün, şöyle dedi: «Size emperyalizme karşı savaş veren, ekmeği için savaş veren, alınterin fiyatını biçebilmek için savaş veren, grev boylarında olan işçi kardeşlerinizin selamlarını getirdim. İletiyorum.» Süleyman Üstün, alkışlar arasında konuşmasını şöyle sürdürdü: «Bilesiniz ki siz yoksunuz, hiçbir şey yok. Bilesiniz ki işçiler yok, hiçbir şey yok. Dünya var sizinle, güzel ülkemiz var sizinle. Ama gelgör ki bu kadar güzel ülkenin bu kadar yığıt

insanları aç, sefil; hiç kimse yarınından emin değil. Dedim ki, grev boylarında sizin çocuklarınız, sizin kardeşleriniz, sizin akrabalarınız, şimdi alınterlerinin fiyatını biçebilmek için grevdedir.» Süleyman Üstün grevdeki işçilerle dayanışmanın önemini vurguladıktan sonra, işçilerin açtığı bu alınterinin fiyatını biçme yoluna köylülerin de girip, işçilerle omuzomuz savaşım yürütmelerinin önemini belirtti.

Kurultay'da Trakya köylülerinin belibaşlı istemleri şu şekilde saptandı :

• Son zamlar ve devalüasyonlardan sonra, 1 kilogram ayçiçeğinin ekim maliyeti, yaklaşık 32,21 kuruş ile 35 kuruşa ulaşmıştır. Ayrıca maliyet bölgeden bölgeye değişmektedir. Bu nedenle maliyet tahminleri esas alınarak, bugünden

destekleme fiyatını saptamak yanlış olur. Şimdi "garanti fiyatı" olmalı ve bu fiyat 30 liradan aşağı olmamalıdır.

• Hükümet, süt üreticilerine 3 lira artış vermiş ve sütün taban fiyatını 16 lira olarak saptamıştır. Bu taban fiyatı artışı, yem vb. giderlerdeki artışı bile karşılayamamaktadır. Bu durumda süt üreticileri, süt taban fiyatlarının 25 lira olarak saptanmasını talep ediyorlar.

• Hükümet, KÖY-KOOP kooperatiflerinin Petrol Ofisi bayiliklerini iptal etmiş, böylece köylüyü vuruncuların eline bırakmıştır.

Köylüler bu uygulamadan vakit geçirilmeksizin vazgeçilmesini talep etmektedirler.

Bir kilo yem fiyatına bir kilo süt vermeyeceğiz

Köy-Koop Kooperatiflerinin petrol ofis bayiliklerinin iptali kaldırılmalı

Ayçiçeğine taban fiyat değil, garanti fiyatı saptansın

• Trakya Köylü Kurultayı'na 500'ün üzerinde köylü delege katıldı.

PANCAR ÜRETİCİSİ İSMET PATRON, KURULTAY'DA ŞÖYLE SESLENDİ :

"Sıkılacak kemerimiz bile kalmadı"

Biz pancar üreticileri pancarın nasıl zor koşullarda üretildiğini çok iyi biliyoruz. Pancar, beylerin zannettiği gibi şeker veyahutta çukolata olarak tarladan çıkmıyor. Biz biliyoruz ki, pancar üç defa sürülen yere ekilir. Ekildikten sonra bir çocuk gibi devamlı denetim altında bulundurulur. Ve çıktıktan sonra tüm eli çapa tutan aile fertleriyle ara çabası yapılır. Biraz serpiştiği zaman sıra teklemeye gelir. Bir dekada ortalama 11 bin ile 12 bin kök pancar bulunur. 10 dekar ektiğimizi düşünelim, bunun pancar sayısı 120 bin pancar eder. Dahası da var. Belli aralıklarla sulama, ot bastığı zaman ottan arındırma çalışmaları sonucu, sıra sökme gelir. Bu 120 bin kök 120 bin defa yere eğilerek çıkarılır. Ve çıkan pancarı yapraklı olarak öbek yaparız. Ve sonra bu pancarın birer birer başını keseriz. Kesilmiş pancarı direnle arabaya doldururuz. Diziliriz fabrikanın kantarlarının önüne. Çok defa günboyu sıra bekleriz. Bu sırada ezilir, horlanırsınız. Daha sonra pancarları fabrikanın kanallarına atarız.

Bunca emekten sonra pancarımız yok pahasına elimizden alınıyor. Ve yok pahasına alınan pancarlarımızın parası, üzerinden bir yıl gibi uzun bir zaman geçtiği halde bize hâlâ verilmiyor. Bu süre içinde paramız 3-4 defa devalüasyon gördü. Yani değer kaybetti. Bize pancar taban fiyatlarını açıkladıklarında bir kilo gübre 3 liraydı. Şimdi ise gübrenin kilosu 10 lira oldu. Oysa biz hâlâ pancar paralarını alamadık. Hem alsak da taban fiyatlarına uygulandığında iki kilo pancara 1 kilo gübre alıyorduk, şimdi ise 8 kilo pancarla 1 kilo gübre borcumuzu ödeyeceğiz.

Beyler bunları yaparken, bize sabır ve kemerleri sıkma öğütünde bulunuyorlar. Oysa bizim sıkılacak kemerimiz kalmadı. İşte canlı gerçekler karşımızda. Birbirimizin yüzüne bakalım. 40 yaşında olanımız 60 yaşında imiş gibi gösteriyor. Biz diyoruz ki, bu yapılan haksızlıklara karşı sessiz kalmayacağız. Bütün haksızlıklara örgütlü mücadelemizle son vereceğiz. Bu onurlu kavgada tüm köylü arkadaşlarıma başarılar dilerim.

Köylüler kurultayı değerlendiriyor

AHMET KESKİN
Karköy
Koop
Başkanı

Birinci Köylü Kurultayı, köylüler için belirli bir aşamadır bence. Şu anda burada her köyden birer, ikişer ve daha ziyade temsilci bulunmaktadır. Kurultay'da kooperatifçiliğin gelişmesi, köylülerin sorunlarını çözme doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır.

Köy-Koop'a ve birliklere karşı her türlü politik, bürokratik, ekonomik baskılar yoğunlaşmaktadır. Ama tüm bunlara rağmen köylüler kooperatifçiliği hızla geliştirmektedir. Her türlü saldırılara karşı örgütümüz Köy-Koop tüm demokratik örgütlerle birlik ve dayanışma içerisinde.

MAHMUT TAŞMAZ
Omurçay
Köy-Koop
Başkanı
Vekili

Kurultayın toplanması, köylü sorunlarını ve tüm çalışanların sorunlarını tartışması bizce çok olumlu. Birinci Köylü Kurultayı'nın köylünün ürettiği tarım mahsullerinin en iyi şekilde değerlendirilmesi yolunda kararlar alınacağı inancındayım. Köylümüz hayvan ürünleri üretir. Ancak uygulanan süt ve diğer taban fiyat politikası çok düşük. Üreticinin ürettiği malın kat kat fazlası tarımsal ilaçlara ve gübrelere gitmektedir. Köylü bugün koruncu bir açlık ve sefaletle karşı karşıyadır. Tarım ilaçlarına ve gübre fiyatlarına yapılan yüzde 50 civarındaki zamlar üretici köylüyü perişan etmiştir.

MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ
Köylü

Kurultayın toplanması, köylü sorunlarını ele alması, arkadaşlarımızın katılımı çok sevindirici. Her ne kadar noksanları varsa da iyi oldu. Kendim ayçiçeği ve buğday üretirim.

Devlet tabanfiyatı kesiyor, 15 lira kesiyor. Bizim elimizden bu parayla alınıp depolanıyor, 40-45 liraya satılıyor. Biz bu durumda çok eziliyoruz.

Saptanan taban fiyatı 40 liradan aşağı olmalıdır. Bu durumların düzelmesini istiyoruz.

İnsanlık tarihindeki kimi günlemler, gerek tek ülkelerin, gerekse bir bütün olarak dünyanın içinde bulunduğu ekonomik, politik, toplumsal koşullar nedeniyle zaman zaman olağanüstü önemli hale gelir. İşte 9 Mayıs tarihi de, Nazi Almanyası'nın bozgununu simgeleyen bu tarih de, bugün hem ülkemiz, hem de dünyanın bütünü açısından büyük önem taşıyor.

2. Dünya savaşının boyutları

9 Mayıs 1945, insanlık tarihinin en barbarca saldırısının, faşizmin saldırısının yenilgiye uğratıldığı tarihtir. Emperyalist gericiliğin, kandökücü finans sermayesinin "yıldırım orduları", tarihin tekerini geri çevirmeyi, Sovyet halkını köleleştirmeyi, topraklarını ele geçirmeyi, dünyanın ilk sosyalist devletini, Sovyet toplum düzenini ve komünist ideolojiyi ortadan kaldırmak için yola çıkmışlardır. Ama sonuç, bir sistem olarak faşizmin tarihin çöplüğüne atılışı olmuştur.

İnsanlık tarihi, 6 yıl süren ikinci Dünya Savaşı'ndan çok daha uzun süreli askersel çatışmalara ve savaşlara tanık olmuştur. Ama İkinci Dünya Savaşı kadar zorlu, kanlı ve yıkıcı bir savaş daha olmamıştır. Yalnızca Avrupa halklarının savaşta yitirdiği can, son 300 yıl içindeki tüm savaşlarda ölenlerden daha fazla olmuştur. Bu savaş 40 ülkenin topraklarında süregitmiş, toplam 61 ülke, 1 milyar 700 milyon insan, yani yaklaşık olarak dünya nüfusunun % 80'i bu savaşa katılmıştır.

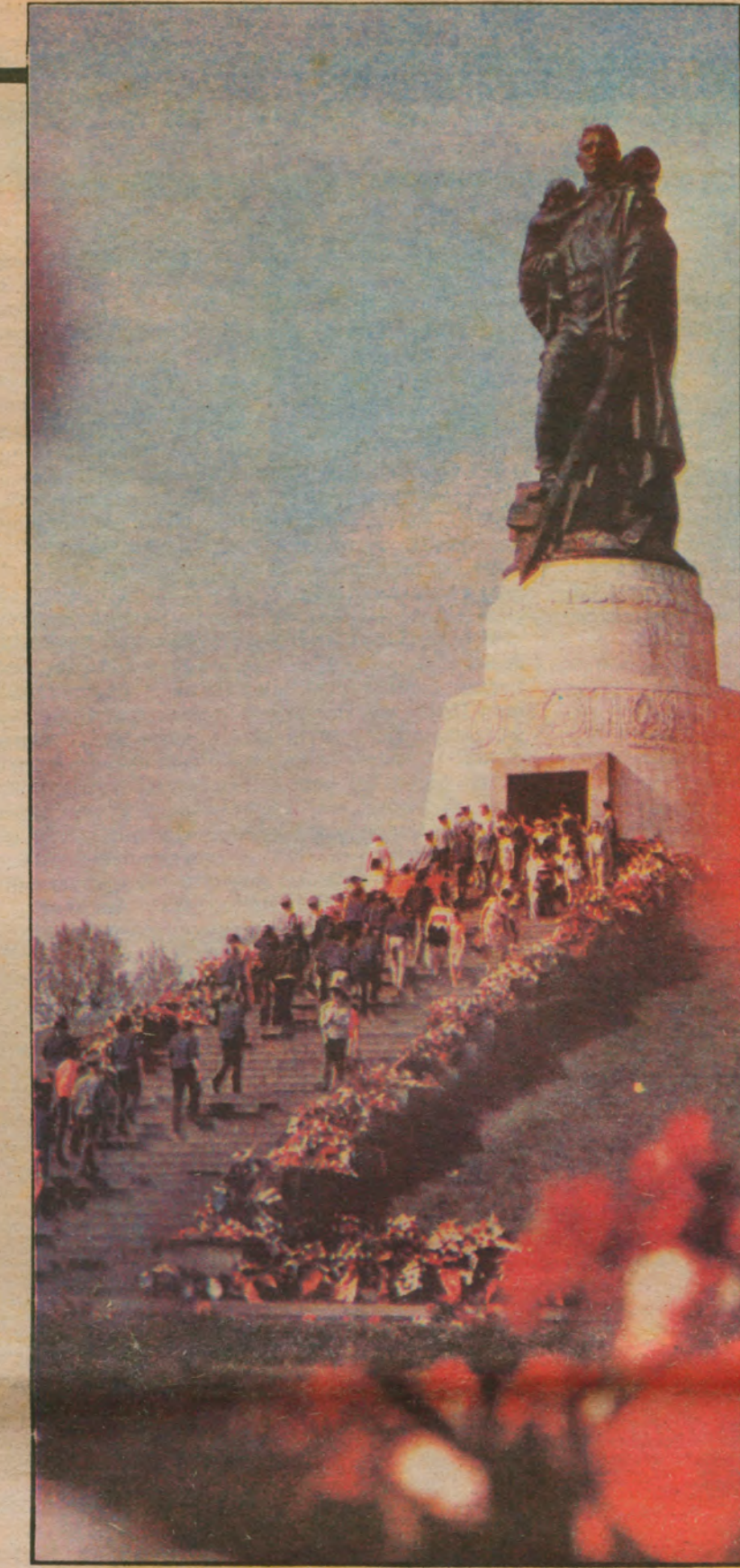
Böylesi bir savaşın bedeli de, elbette yüksek olmuştur. Savaşın ateşleri içinde 50 milyon insan yaşamını yitirmiştir. Yalnızca Avrupa'da savaşın getirdiği yıkım, o dönemki fiyatlarla 260 milyara varmıştır.

Savaşın özü ve yükünü taşıyanlar

Faşizm, uluslararası emperyalizmin bu en gerici vurucu gücü, dünyanın ilk sosyalist ülkesine, Sovyetler Birliği'ne karşı silahlı bir saldırıya girişmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın asıl özü budur. Ve bu tarihsel sınıflar savaşında Sovyetler Birliği, tüm dünyanın gözleri önünde yalnızca savaş gücünü ve ordusunun yeteneğini göstermekle kalmamış, yanısıra ve esas olarak yeni toplum düzeninin, sosyalizmin yenilmezliğini, hayatîyetini ve üstünlüğünü kanıtlamıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nın ana yükünü kahraman Sovyet halkı ve Sovyet ordusu taşımıştır. Büyük özverilere katlanmış ve Nazi Almanyası'nın yenilgiye uğratılmasında, birçok halkın özgürlüğe kavuşturulmasında sonucu belirleyici bir rol oynamıştır. Bu utkuya ulaşabilmek için Sovyet halkı en yiğit, en mükemmel evlatlarından 20 milyonunu yitirmiştir. Bu sayı bile faşizmin saldırısının sivri ucunun nere-

• 2. Dünya Savaşı'nda Berlin önlerinde şehit düşen Sovyet askerlerinin anısına dikilen bu anıt, hergün binlerce Demokratik Alman vatandaşı tarafından ziyaret edilir.

Faşizme karşı utkunun 35. yılı

ye dönük olduğunu son derece açık bir şekilde göstermektedir.

9 Mayıs'ın anlamı

Alman faşizminin yenilgiye uğratılması, Avrupa ve Asya'daki kimi ülkelerde gerici rejimlerin alaşağı edilmesini beraberinde getir-

di. Bütün bir savaş boyunca faşist sürülere karşı yeraltında direnen milyonlarca yurtsever, bir avuç Nazi işbirlikçisini efendileriyle birlikte tarihin çöplüğüne yolladılar. Bu süreçte kimi Avrupa ve Asya ülkeleri halkları devrimlerini başarıya ulaştırdılar. Kurtarıcı Sovyet ordularının varlığı, yeni devrimlerin emperyalist gericilik tarafından kanla boğulmasını engelledi. Bu devrimlerin gerçekleştirilmesi sonucunda dünya sosyalist sistemi oluştu, kapitalizmin genel bunalımı derinleşti, bir bütün olarak dünya devrim sürecinin gelişimi hızlandı. Sosyalist top-

luluk üyesi halklar, ülkelerini hızla geliştirdiler. ekonomik, politik ve kültürel yaşamın her alanında önemli başarılar elde ettiler; böylece de yeni toplum düzeninin, sosyalizmin bitmez tükenmez olanaklarını tüm dünya halklarına somut olarak gösterdiler.

Faşizm karşısında kazanılan utku, kapitalist ülkeler işçi hareketinin daha da gelişmesi, komünist ve işçi partilerinin güçlenmesi için elverişli koşullar yarattı. Gerçek yurtseverler olduklarını savaşın ateşleri içinde kanıtlamış olan komünistlere halkın sevgisi daha da arttı. Uluslararası komünist hareket çağımızın en etkili politik gücü haline geldi.

Hitler Almanyası'nın ezilişi, ulusal kurtuluş hareketinde güçlü bir atılıma, emperyalizmin sömürge sisteminin parçalanmasına elverişli koşullar yarattı. Savaşın hemen ertesinde, özgürlüğüne kavuşan birçok Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkesi bağımsız bir gelişme yoluna girdiler.

Tüm bunların sonucunda dünya ölçüsünde güçler oranının sosyalizm lehine değişikliğe uğraması, emperyalizmin artık halkların yazgısını tekbaşına belirleme olanaklarını elinden aldı. Dünya barış güçlerinin gücünü hesaba katmak durumunda kaldı.

Savaş kışkırtıcılığına son

Faşizmin, emperyalist gericiliğin bu kandökücü sisteminin insanlığa nelere malolduğunu gören dünyanın barışsever halkları, "yeni bir dünya savaşı olmasın" belgisini yaşama geçirmek için, 9 Mayıs'tan beri 35 yıldır daha bir yoğun savaşım yürütüyorlar. Emperyalizmin tarihsel insiyatifi elinden kaçırmış olması, dünyadaki güçler oranının sosyalizmden yana değişmiş olması, yeni bir dünya savaşını engellemeyi somut bir olanak haline getirdi. Ne var ki emperyalizm, onun savaş merkezleri yıkıcı girişimlerini elden bırakmış değildir. NATO ve Pentagon çevreleri dünyada yeni yeni savaş odakları yaratabilmek, silahlanma yarışını körükleyebilmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Avrupa'ya yeni orta menzilli nükleer füzeler yerleştirme planı, bu füzelerin üretimine geçilmesi, bu girişimin son dönemdeki en çarpıcı örneği. ABD Başkanı Carter'in, kovboy edasıyla dünya halklarını İran Devrimi'ne askersel müdahaleyle tehdit etmesi, savaşın kaçınılmazlığına ilişkin açıklamalarda bulunması, dünya barış güçlerinin haklı tepkileriyle karşılaşılıyor.

Emperyalizm, onun savaş kışkırtıcısı çevrelerinin halkımızı da nükleer bir felaketle karşı karşıya bıraktığı bu girişimlerin savunucuları, Nazi hayranları, gestapo ajanları, bir avuç işbirlikçidir. Halkımız, bu ulus düşmanı güçlerin ülkemizin çıkarlarını ayaklar altına alan yeni kölelik anlaşmaları imzalanmasına karşı, NATO'nun ölüm füzelerine karşı, dünya barış güçleriyle omuzomuzaya savaşıyor. Halkımızın bu savaşımı, Nazi hayranlarının, emperyalizm uşaklarının heveslerini kursaklarında bırakacaktır.

GÜNEŞLİ DÜNYA
Onbeş Günlük Gazete

Sahibi : Ural ATEŞER
Yazışleri Müdürü : C. Ali ADIR

• YÖNETİM YERİ : Nuruosmaniye Cad. No: 59-61/2
Cağaloğlu-İSTANBUL • YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ : ÜRÜN YAYINCILIK, PK. 41, Sirkeci-İSTANBUL • TÜRKİYE DAĞITIMI : TEMEL DAĞITIM, Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5/2 Cağaloğlu-İSTANBUL • DİZGİ : BAŞARAN MATBAASI • BASKI : OFSET TESİSLERİ, İSTANBUL • YURTIÇİ ABONE : Altıaylık 250, Bıryıllık 500 Lira • YURTDİŞİ ABONE : 40 DM.
BASKI TARİHİ : 29 NİSAN 1980